

Alternativ projekteringsmetod för innerdörrar av trä

Hans Olof Ahlm
Johnny Kellner

INSTITUTET FÖR BYGGDOKUMENTATION	
A.nr	
Plac	<i>See</i>

KILA

R58:1982

ALTERNATIV PROJEKTERINGSMETOD FÖR
INNERDÖRRAR AV TRÄ

Hans Olof Ahlm
Johnny Kellner

Denna rapport hänför sig till forskningsanslag
771381-5 från Statens råd för byggnadsforskning
till VBB AB, Stockholm.

I Byggforskningsrådets rapportserie redovisar forskaren sitt anslagsprojekt. Publiceringen innebär inte att rådet tagit ställning till åsikter, slutsatser och resultat.

R58:1982

ISBN 91-540-3704-2

Statens råd för byggnadsforskning, Stockholm

LiberTryck Stockholm 1982

INNEHÅLL

FÖRORD	7
SAMMANFATTNING	8
1 BAKGRUND	9
2 MÅLSÄTTNING, SYFTE	10
3 GENOMFÖRANDE	11
3.1 Förstudier	11
4 DÖRREDOVISNINGSSYSTEMET	12
4.1 Uppbyggnad	12
5 STATUS	13
5.1 Beskrivning	13
5.1.1 Ritning	13
5.1.2 Mängdförteckning	13
6 SAMMANSTÄLLNING AV TILLÄMPBARA KODER	14
6.1 Kodnyckel	14
7 DÖRREDOVISNINGSSCHEMATS TILLÄMPNING ..	15
7.1 Registrering	15
7.2 Litterering enligt planritning	15
7.3 Antal	15
7.4 Breddmodul	15
7.5 Dörrklasser	16
7.6 Dörrsortiment	18
7.6.1 Lätt innerdörr	19
7.6.2 Dörrar för särskilda funktionskrav ...	19
7.6.2.1 Massivdörrar	19
7.6.2.2 Massiv trälamell	19
7.6.3 Bastudörr	20
7.7 Dörrtyp	21
7.7.1 Enkeldörr	21
7.7.2 Pardörrar	21

7.7.3	Skjutdörrar	21
7.7.4	Svängdörr	21
7.7.5	Öppningskarm	22
7.8	Kantlistutförande	22
7.9	Dörrkrav.....	22
7.9.1	Brand	22
7.9.2	Ljudkrav	23
7.9.3	Inbrottsskydd	23
7.9.4	Klämfrihet	23
7.9.5	Våtrumsdörr	23
7.10	Glasöppning.....	23
7.10.1	Standardglasmått.....	23
7.10.1.1	Krav på glas i dörr	24
7.11	Karmdjup	27
7.11.1	Grundläggande mått	27
7.11.2	Smygavtäckning	27
7.12	Vägg tjocklek	27
7.12.1	Måttsättning	27
7.13	Material - karm	27
7.13.1	Trä	27
7.13.2	Plast	27
7.13.3	Stål och metall	31
7.13.3.1	Dörrar för freds användning i skyddsrum	31
7.14	Trösklar	34
7.14.1	Trösklar av trä	34
7.14.2	Våtrumströskel.....	34
7.14.3	Täckplattor.....	35
7.14.4	Släpströskel.....	35
7.15	Ventilation	35
7.16	Foder	36
7.16.1	Foder av trä	36
7.16.2	Foder av plast	37
7.17	Yta/ytbehandling	38
7.17.1	Dörrblad	39
7.17.2	Kantlist	39
7.17.3	Karm	39
7.17.4	Foder	39
7.18	Beslag	39
7.18.1	Fall/regellås med cylinder	39
7.18.2	Fall/regellås utan cylinder	40

7.18.3	Trycken	41
7.18.4	Draghandtag och tryckplatta	41
7.18.5	Täckbrickor och nyckelhålsskyltar	41
7.18.6	Elslutbleck	41
7.18.7	Dörrstängare	41
7.19	Sparkskydd	42
7.20	Anmärkning	42
8	GÅNGJÄRN	43
8.1	Antal	43
9	KULÖRREDOVISNINGSSHEMA	44
9.1	Tillämpning	44
10	DÖRRPLACERINGSSHEMA	45
10.1	Tillämpning	45
11	DÖRRAR FÖR HANDIKAPPADE	46
11.1	Normer och krav	46
11.1.1	Placering	46
11.1.2	Utrustning	47
11.1.3	Skyltar, skyltning	47
12	YTTERDÖRRAR	49
12.1	Principiella tillämpningar	49
13	DATORSTÖD VID PROJEKTERING	50
13.1	Bakgrund, syfte	50
13.2	Omfattning	50
13.3	Tillämpning	50
13.4	Vidareutveckling	51
	LITTERATUR	52
BILAGA 1	Dörredovisningsschemat i förlängt A4-format	53
BILAGA 2	Kodnyckel i A4-format	55
BILAGA 3	Kulörredovisningsschema i A4-format ..	56
BILAGA 4	Dörrplaceringsschema i A4-format	57
BILAGA 5	Dörredovisningsritning	58
BILAGA 6	Byggnadsdelsblad	60

FÖRORD

Detta arbete har till stor del finansierats genom anslag från Statens Råd för Byggnadsforskning till VBB AB.

Rapporten behandlar en alternativ projekteringsmetod för innerdörrar av trä. Ämnet är att betrakta som kontroversiellt i den meningen att det berör en stor yrkeskrets som är väl insatt i ämnet och traditionellt arbetar efter väl inarbetade metoder.

Vi har försökt angripa den begränsade del av projekteringsarbetet som berör innerdörrar av trä. Denna del upplevs av många projektörer som besvärlig och tidskrävande, speciellt vid stora och medelstora projekt. Vår avsikt är att genom rapporten sprida information om ett alternativt sätt att redovisa dörrar och gärna låta andra bearbeta materialet vidare, så att det på ett smidigt sätt kan anpassas till varje aktuellt projekt.

Projektet har genomförts i samråd med Snickerifabrikernas Riksförbunds (SNIRI) styrgrupp för dörrar genom Per Olof Marklund och en dialog med ett antal entreprenörer, byggherrar och konsultföretag. I samarbete med Statens Råd för Byggnadsforskning har en referensgrupp tillsatts bestående av Byggstandardiseringen där Ralph Sjöland varit samordnande och av AB Svensk Byggtjänst genom Henry Karlsson. Dessutom har Hans Nilsson som är utredningsman för dörravsnittet i AMA 83 bidragit med värdefulla råd. För det datatekniska avsnittet har Jan Olof Söderström, VBB i Göteborg, ansvarat.

Stockholm i januari 1982

Hans Olof Ahlm

Johnny Kellner

SAMMANFATTNING

Redovisningen av den del av byggnadsprojekteringen som avser innerdörrar av trä utföres normalt av arkitektkonsulten. Arbetet anses ofta som både mödosamt och tidskrävande, framförallt vid stora eller medelstora projekt.

I dag förekommer det flera olika system att redovisa dörrar. Flertalet projekteringskontor har i regel sin egen metod. Dörrindustrin har också ett eget redovisningsalternativ. Det stora antalet koder i denna har dock medfört svårigheter att få den använd av projektörer och entreprenörer. Mångfalden av redovisningssätt skapar svårigheter i alla produktionsled.

Syftet med detta projekt är att presentera en praktisk alternativ arbetsmetod för byggnadsprojektering som berör innerdörrar av trä. Den av författarna redovisade arbetsmetoden innebär att all information mestadels anges i klartext på en i förväg upprättad handling, t ex en ritning, vilken då utformas som ett dörredovisningsschema. Därefter anges på schemat önskat utförande, beslagning m m, med kryss, siffra eller i vissa fall med en kodmarkering.

Principiellt kan samma handling (ej ifylld) utnyttjas för andra projekt. Till schemat hör även en kodnyckel där de sparsamt förekommande koderna finns angivna. Där redovisas dessutom med figurer standardglasdörrar, kantlister, tröskelutföranden m m.

Författarnas bedömning av projekteringsmetoden är att den är tidsbesparande, samtidigt som risken för fel minskas. Arbetssättet har utvecklats i samråd med Snickerifabrikernas Riksförbund, Byggstandardiseringen, Svensk Byggtjänst, representanter för dörravsnittet i Bygg AMA 83, samt några konsult- och entreprenadföretag.

1 BAKGRUND

I dag förekommer flera olika system att redovisa dörrar. Flertalet projekteringskontor har också i regel sin egen metod. Syftet med detta arbete är inte att kritisera tidigare traditionella arbetsmetoder. Vi har dock funnit att mångfalden av redovisningssätt, som ofta är både otidsenliga och resurskrävande, i många fall medför ett onödigt och tidskrävande arbete för projektören.

För entreprenörledet skapar detta ofta irritation med många onödiga telefonsamtal till följd.

För dörrindustrin har dessa förhållanden sedan länge varit ett känt problem. Dörrindustrin har sedan flera år tillbaka genom sin branschorganisation SNIRI försökt förmå projektörer att använda en av SNIRI utarbetad dörrspecifikation. Tyvärr har denna specifikation varit alltför industriangepassad i avsikt att bland annat vara direkt användbar för dörrfabrikanternas datorsystem. Det stora antalet koder i denna specifikation har medfört svårigheter att få den använd hos projektörer och entreprenörer.

Huvudinriktningen med projektet är att presentera en lättförståelig och praktiskt utformad redovisningsmetod. Vi har försökt att ta hänsyn till samtliga berörda i produktionsledet, byggherrar, projektörer, entreprenörer och dörrtillverkare. Systemet skall vara:

- o generellt
- o överskådligt
- o tidsbesparande
- o enkelt, dvs innehålla få kodbeteckningar (de beteckningar som anges följer i stort SIS och SNIRI:s anvisningar)
- o lätt användbart för mängdredovisning
- o anpassat till produktionen på arbetsplatsen
- o anpassat till dörrindustrins krav på information
- o lätt att avgränsa
- o flexibelt
- o anpassat till datoranvändning (för t ex mängder, uppritning).

Målsättningen med denna rapport är inte att utarbeta förtryckta blad eller blanketter. Ett sådant arbete bör utföras tillsammans med SNIRI, Byggstandardiseringen, Svensk Byggtjänst och konsultkåren.

I kapitel 7 har dörrredovisningsschemat brutits ned i sina delrubriker. För varje del ges en kort information och i tillämpliga delar hänvisning till var mer information finns att hämta i Svensk Standard (SIS, SS och SMS) och SBN 80. Rapporten kan användas som en lathund vid dörrprojekteringen, men den ger också en information för den allmänna byggnadsprojekteringen.

Rapporten behandlar huvudsakligen innerdörrar av trä, men i kapitel 12 ges även en kort beskrivning av en ny standard för ytterdörrar.

En förutsättning för att tillgodgöra sig information från rapporten är en viss projekterings teknisk bakgrund. Rapporten skall därför inte ses som ett direkt undervisningsmaterial. De redovisningssystem som presenteras i bilagorna är en projektanpassad exemplifiering och kan naturligtvis utformas på olika sätt. Den kan ha fler eller färre rubriker. Syftet med detta projekt är bara att redovisa själva projekteringsmetodiken. Nästa skede bör sedan bli att utforma ett standardformulär med ovan nämnda organisationer som huvudmän.

3 GENOMFÖRANDE

3.1 Förstudier

Som referens för projekteringsmetodens tillämpbarhet har ett flertal avslutade större projekt studerats. Dessutom har ett antal intervjuundersökningar genomförts hos byggherrar, projektörer och entreprenörer. Författarna har också under flera år prövat dörredovisningsmetoden på ett antal större projekt och då i samråd med entreprenörer. Värdefulla praktiska erfarenheter och synpunkter har på detta sätt kommit projektet tillgodo.

4 DÖRREDOVISNINGSSYSTEMET

4.1 Uppbyggnad

Systemet redovisas som ett schema på en förlängd transparent A4-blankett, enligt bilaga 1, där huvuddelen av all information är redovisad i klartext. Hur schemat ifylls visas i kapitel 7. Schemat är uppbyggt efter en rangordning som utarbetats tillsammans med SNIRIs styrgrupp för dörrar. För de enstaka uppgifter som ej innefattas i schemat används anmärkningskolumnen. Det är främst beslagningssredovisningen som ej kan bli heltäckande. Med kompletterande anvisningar i anmärkningskolumnen blir schemats täckningsgrad i det närmaste hundra procentig.

För bostadsprojekt kan schemat krympas betydligt, t ex till A4-format. Dörrsortimentet är där avsevärt mindre. Behovet av ett speciellt dörredo- visningsschema för bostadsinnerdörrar bedöms dock av oss som litet. Det finns i dag väl ut- arbetade scheman för bostadsdörrar av t ex Svenska Riksbyggen och HSB.

Där önskemål finns att komplettera med t ex ytterdörrar enligt SS 81 73 10 är detta natur- ligtvis fullt möjligt, se kapitel 12.

Dörredo- visningsschemat skall inte ses som en handling som skall reproduceras utan snarare som en utvecklad arbetsmetod. Schemat bör anpass- as till varje aktuellt projekt. Vissa uppgifter i schemat som t ex ej är tillämpliga i ett pro- jekt kan strykas, medan andra uppgifter får kompletteras.

Systemet är uppbyggt på att främst använda klar- text. De koder som förekommer är redovisade i en till schemat hörande kodnyckel (kapitel 6.1 och bilaga 2). Dessutom ingår ett kulörredo- visningschema (kapitel 9 och bilaga 3) samt ett dörrplaceringsschema (kapitel 10 och bilaga 4). Dessa handlingar kan redovisas var för sig eller placeras tillsammans på en ritning (kapitel 5 och bilaga 5).

Byggstandardiseringen (BST) är det organ som utarbetar den svenska standarden på området. I rapporten förekommer tre beteckningar, nämligen SIS, SS och SMS. Svensk Standard, SS, är den beteckning som ersätter SIS alltefter som nya standardblad publiceras. Svensk Mekan-Standard (SMS) omfattas av beslagning som t ex lås, dörr- stängare, kantreglar.

5 STATUS

Vilken status handlingarna får avgörs i t ex förfrågningsunderlaget. Det bör dock uppmärksammas att enligt AB 72, kapitel 1, § 4, har byggnadsbeskrivning en högre status än ritning och mängdförteckning högre status än byggnadsbeskrivning.

5.1 Beskrivning

Dörredovisningsschemat bör betraktas som en del av byggnadsbeskrivningen om den redovisas för sig enligt bilaga 1-4.

5.1.1 Ritning

Dörredovisningen betraktas som en ritning om den redovisas enligt bilaga 5. Schemat skall då förses med en namnruta enligt SIS 03 22 13.

5.1.2 Mängdförteckning

Dörredovisningen kan också betraktas som en mängdförteckning oberoende av hur redovisningen sker. Handlingen saknar då dock namnruta

6 SAMMANSTÄLLNING AV TILLÄMPBARA KODER

6.1 Kodnyckel

Till dörredovisningsschemat hör en kodnyckel enligt bilaga 2, där kodbeteckningar för ytbehandling, yta, ytbehandling, karmdjup, glasöppningar, trösklar m m redovisas. Kodnyckeln är i sin huvuddel uppbyggd enligt SIS och SNIRIS anvisningar.

7 DÖRREDOVISNINGSSCHEMATS TILLÄMPNING

I detta kapitel redovisas hur dörredovisningsschemat kan tillämpas. Motsvarande kapitelnumrering återfinns i dörredovisningsschemat enligt bilaga 1.

7.1 Registrering

Under registreringskolumnen införs, med versaler i alfabetisk ordning, aktuell revidering.

På det transparenta schemats baksida markeras med en ring var revideringen är utförd. Om fler revideringar utförs senare under samma littera, raderas den gamla ringen bort och den nya ritas in där den aktuella revideringen är utförd och närmast följande versal införs i registreringskolumnen.

7.2 Litterering enligt planritning

Dörrar med lika utförande och beslagning sammanförs under samma littera. Vänster- respektive högerhängning på en dörr räknas som samma utförande.

Littereringen kan redovisas på många sätt. För vissa projekt kan det vara en fördel om litteratger uppgift om dörrbredden, dvs antal breddmoduler. I de flesta fall ger dock arkitektens planritningar tillräcklig information om önskade dörrbredder för håltagning i vägg. I rapporten littereras dörrarna D1, D2, D3 osv.

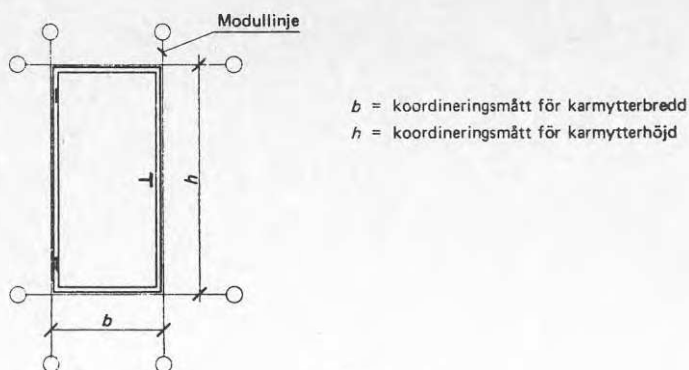
7.3 Antal

Antal vänster- och högerhängda samt summa dörrar för samma littera redovisas i respektive kolumn. Enligt SS 81 73 01 anges hängning sedd från gångjärnssidan.

7.4 Breddmodul

Dörrbredden anges i M, där 1 M = 100 mm. Vid en önskad dörrbredd på exempelvis 790 mm (karmyttermått) anges 8 i kolumnen under breddmodul. Enligt SS 81 70 52 är höjdmodulen 21 M enl Svensk Standard. Vid önskemål om karmar för rumshöga dörrenheter enligt SS 81 73 07 där höjden är 24 M eller dörrar med en annan höjd än 21 M, anges detta i anmärkningskolumnen, se kapitel 7.20.

I SS 81 70 52 anges storlekar för dörrar av trä och av stål i M, figur 7:1.

Dörrar av trä	
Enkeldörrar	Pardörrar
7 x 21	13 x 21
8 x 21	15 x 21
9 x 21	18 x 21
10 x 21	20 x 21
11 x 21 ^D	
12 x 21 ^D	
13 x 21 ^D	

1) Endast dörrblad för särskilda funktionskrav.

Figur 7:1. Sidohängda dörrars grundläggande mått enl SS 81 70 52.

7.5 Dörrklasser

Med dörrklass avses dörrblad och karm. Dörrar indelas i fyra klasser, enl SS 81 73 02, som anger att de skall uppfylla vissa allmänna krav på virke och synliga ytor, avsnitt 3, och därutöver särskilda krav som anges i avsnitt 4.

Exempel på användningsområden

- Klass 1. Dörrar för skolor, sjukhus och eljest där stora krav ställs på slaghållfasthet.
- Klass 2. Lägenhetsdörrar (dörrar mellan lägenhet och trapphus eller loftgång i flerfamiljshus), entrédörrar till småhus etc.
- Klass 3. Innerdörrar i bostäder, kontorsdörrar utan krav m m.
- Klass 4. Dörrar för förråd och liknande utrymmen med lägre krav på täthet.

Karmar och rammar indelas i fyra virkesklasser, A-D, för synliga ytor.

- Klass A Ytorna skall ha i stort sett jämn färg och rätvuxen struktur eller innehålla mönster. Hänsyn tas till varje träslags speciella egenskaper.

Ytorna skall vara fria från blånad, kådlåpor, sprickor, mærg-, tjur- och kärnvedsränder samt hartsig och fet ved.

Kvistar under 7 mm tillåts till ett antal av två per m.

Skarvning och proppning tillåts ej.

Fanerlagning tillåts.

Karmar i klass A kan användas där önskemål om t ex fanering finns.

Klass B

Ytorna skall ha i stort sett jämn färg och rättvuxen struktur. Hänsyn tas till varje träslags speciella egenskaper.

Ytorna skall vara fria från blånad, kådlåpor, tjur- och kärnvedsränder samt markerade mærgränder.

Kvistar under 20 mm tillåts till ett antal av fyra per m. Två av dem får vara torrkvistar om de är under 7 mm.

Sprickor får vara max 0,3 x 300 mm.

Proppar och fingerskarvar tillåts ej.

Karmar i klass B kan användas där t ex lackade trävita karmar önskas.

Klass C

Ytorna skall i stort sett ha rättvuxen struktur och vara fria från blånad, kådlåpor och markerade mærg-, tjur- och kärnvedsränder.

Kvistar under 25 mm bredd (för karmar med karmdjup över 100 mm, kvistar motsvarande högst 1/4 av karmens djup respektive ramstyckets bredd) tillåts till ett antal av sex per m. Kvistar under 7 mm tillåts dock i obegränsad omfattning.

Sprickor får ha max 1,0 mm öppning.

Synliga fingerskarvar tillåts till ett antal av en per m.

Dubbelproppar tillåts ej i virkesdimensioner under 100 m.

Karmar i klass C kan användas vid t ex lasering.

Klass D Ytorna skall vara fria från kådlåpor och sprickor med över 1,5 mm öppning.

Kvistar under 25 mm bredd (för karmar med karmdjup över 75 mm, kvistar motsvarande högst 1/3 av karmens djup respektive ramstyckets bredd) tillåts till ett antal av sex per m. Kvistar under 7 mm tillåts dock i en obegränsad omfattning.

Synliga fingerskarvar tillåts till ett antal av två per m.

Lagningar är tillåtna.

Karmar i klass D kan användas vid t ex täckmålning.

Exempel på beteckning av dörrklass

Klass 1 B: (1 = dörr med stor slaghållfasthet, t ex sjukhusdörr, B = karm i virkesklass B)

Klass 3 D: (3 = bostadsinnerdörr, D = karm i virkesklass D).

Enbart dörrblad eller enbart karm betecknas på analogt sätt.

Dörrblad klass 3 (3 = bostadsinnerdörr)

Karm klass A (A = karm i virkesklass A).

Dörrklassningen är i sin nuvarande utformning ett ohanterligt verktyg för projektören. Svensk Standards tidigare utgåva gav i detta avseende en betydligt bättre och klarare information. Byggstandardiseringen bör därför revidera sin senaste utgåva av SS 81 73 02 och till nästa utgivning komplettera denna med exempel, där även olika typer av behandlingsformer för karmar och dörrblad ges.

7.6 Dörrsortiment

Dörrsortiment avser dörrars olika stomuppbyggnad. Önskad dörrsort markeras med ett kryss i aktuell kolumn. Där speciella arkitektoniska önskemål ställs på innerdörrars utseende bör fabrikat och typbeteckning anges i anmärkningskolumnen. Alternativt kompletteras dörredovisningsschemat med ritning av dörren.

7.6.1 Lätt innerdörr

Lätta innerdörrar är främst avsedda för kontor, bostäder o d, där det ej ställs krav på slaghållfasthet, ljud- eller brandklass. Utförande enligt SS 81 73 25.

Tabell 7:1. Dörrblad tillverkningsmått, lätta innerdörrar av trä enl SS 81 73 25.

b) = dörrbladsbredd, c) = dörrbladshöjd
d) = dörrbladstjocklek

Beteckning	Storlek i M Bredd x Höjd	Tillverkningsmått		
		b	c	d
D 7	7 x 21	626		
D 8	8 x 21	726		
D 9 ³⁾	9 x 21	826	2040	40 ²⁾
D 10	10 x 21	926		
D 13 (par)	13 x 21	826+399 ¹⁾		
Toleranser	SIS 81 73 02	± 1,5		

1) Gångdörr + regeldörr

2) Gäller fanerad dörr

3) Rullstol kräver dörrbredd enligt D 9

D8, D9 och D13 (par) kan utföras med glasöppning, se kapitel 7.10.

7.6.2 Dörrar för särskilda funktionskrav

7.6.2.1 Massivdörrar

Massivdörrar är främst avsedda för kontor, hotell, barndaghem, skolor, sjukhus, vårdhem m m, där lätta innerdörrar inte klarar de krav som ställs beträffande slaghållfasthet, ljud- och/eller brandklass. Utförande enligt SS 81 73 05.

7.6.2.2 Massiv trälamell

Massiva trälamelldörrar är avsedda för utrymme, där mycket höga krav ställs på slaghållfasthet. Dörrbladet är av massivt trä till hela sin uppbyggnad. Ingen SIS-klassificering finns.

Tabell 7:2. Dörrblad tillverkningsmått dörrar av trä med särskilda funktionskrav enl SS 81 73 05. Beträffande glasöppning, se figur 7.3.

Beteckning	Storlek i M Bredd x Höjd	Tillverkningsmått	
		b	c
D 8	8 x 21	726	2040
D 9 ²⁾	9 x 21	826	
D 10	10 x 21	926	
D 11	11 x 21	1026	
D 12	12 x 21	1126	
D 13	13 x 21	1126	
D 15 (par)	15 x 21	926 + 499 ¹⁾	
D 18 (par)	18 x 21	862 + 862 ¹⁾	
D 20 (par)	20 x 21	962 + 962 ¹⁾	
Toleranser		± 1,5	

1) Gångdörr + regeldörr

2) Rullstolspassage kräver dörrbredden enl. K9

b = dörrbladsbredd

c = dörrbladshöjd

7.6.3 Bastudörr

SIS anger inga anvisningar beträffande bastudörr. I SBN 80, kapitel 41:6, ställs dock vissa krav på skydd mot olycksfall i bastu.

Bastu förses med betryggande anordningar som möjliggör snabb utrymning. Det innebär att för bastu med golvyta mindre än 20 m² godtas de utrymningsmöjligheter som erhålls genom att bastudörr utförs utåtgående och utan lås och är av sådant material och har sådana måttoleranser att dörrbladet inte kan fastna i karmen till följd av värmeutvidgning eller påverkan av fukt. Som anordning för att hålla dörren slutet godtas magnet, fjädergångjärn, stigande gångjärn eller liknande anordning.

Bastudörrens höjd överensstämmer hos vissa fabrikanter ej alltid med 21M.

Önskemål om bastudörr markeras med ett kryss i kolumnen. I anmärkningskolumnen noteras eventuella kompletterande anvisningar som t ex träslag eller beslagning. Önskas glas i dörren anges fabrikat och typ i anm kolumnen eller ritas dörren upp på ett byggnadsdelsblad eller på ritning och kompletteras med måttsättning, se bilaga 5 och 6.

7.7 Dörrtyp

Önskad dörrtyp markeras med ett kryss under respektive kolumn. Undantag gäller för pardörrar enligt kapitel 7.7.2.

7.7.1 Enkeldörr

Beträffande enkeldörrars mått, se tabell 7:1 och 7:2 (bredd 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13M).

7.7.2 Pardörrar

Beträffande pardörrars mått, se tabell 7:1 och 7:2 (bredd 13, 15, 18 och 20M). Bredden 13M gäller endast lätta innerdörrar.

För pardörrar markeras delningen i dörrtypskolumnen, t ex 9/4, vilket avser gångdörr respektive regeldörr. Den totala breddmodulen är således 13M, se kapitel 7.4.

Enligt SS 81 73 25 är breddmodulen för lätta innerdörrar 13M och enligt SS 81 73 05 är breddmodulen för dörrar med särskilda funktionskrav 15M, 18M, respektive 20M.

7.7.3 Skjutdörrar

Denna standard, SS 81 73 11, gäller för utanpåliggande, lätta innerdörrar av huvudsakligen trä för vilka inte särskilda krav ställs på hållfasthet, brandmotstånd och ljudisolering. För infällt utförande lämnar SIS inga direktiv.

Enligt SS 81 73 11 är breddmodulen för lätta innerdörrar (skjutdörrar) 8M, 9M, 10M och för pardörrar 13M, 15M, se figur 7:7.

Önskad beslagning beträffande kornisch och upphängningsbeslag skall anges i anmärkningskolumnen. Önskas låsning på utanpåliggande skjutdörr, måste karmen specialutföras.

7.7.4 Svängdörr

SIS lämnar ej några direkta direktiv för svängdörrars utförande. Samma krav bör dock ställas på svängdörrar som på övriga dörrar, dock ej beträffande brand- och ljudklass. Normalt brukar svängdörrar förses med siktruta av säkerhetsskäl och beslås med fjädergångjärn. Svängdörr bör beställas som massivdörr och förses med sparkskydd, ev också med handskydd.

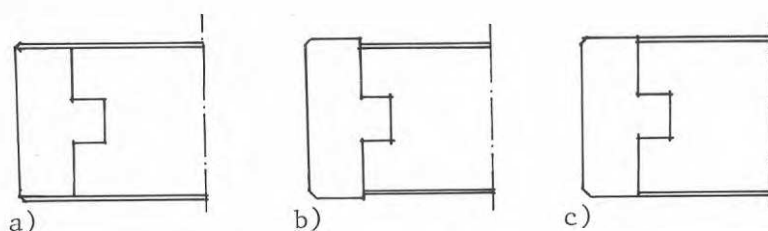
7.7.5 Öppningskarm

Öppningskarmar är avsedda för passager, där önskemål om dörrblad ej finns. Öppningskarmen ersätter normal smyginklädnad, där måtten överensstämmer med SIS dörrbreddsmoduler. Beträffande material och kvalitet, se kapitel 7.5 och 7.13.

7.8 Kantlistutförande

Dörrar med särskilda funktionskrav kan erhållas med alternativa kantlistutföranden enligt kodförteckningen, bilaga 2. De redovisade kantlisterna är utförda enligt SNIRI, figur 7:2.

Önskat kantlistutförande markeras med respektive sifferkod enligt kodförteckningen, t ex 3 = slät kantlist.

Figur 7:2. Kantlistutförande:

1. överlimmad, 2. springande, 3. slät.

7.9 Dörrkrav

Med stöd av brand- och ljudprovningar vid Statens Provningsanstalt har Statens Planverk klassificerat dörrar i olika brand- och ljudklasser. Brand- och ljudklasserna beskrivs i SBN 80.

Önskad klass noteras i respektive kolumn på dörrredovisningsschemat.

7.9.1 Brand

SBN 80, kapitel 37, beskriver klassificeringen av normens olika brandklasser, F15, F30, B15, B30 och B60. Endast dörrar med särskilda funktionskrav enl SS 81 73 05 kan brandklassas om inte särskilt typgodkännande finns.

Dörr i klass F15 och F30 kan förses med glasöppning med minst 6 mm tjockt rutarmerat trådglas. Glasdelen i dörren gäller inte med avseende på krav beträffande maximal temperaturstegring på den inte brandutsatta sidan. Brandklassade dörrar i B15 och F15 kan förses med maximalt 10 mm

Klassade dörrar bör förses med instickslås med icke uppreglingsbar fallkolv.

7.9.2 Ljudkrav

I SBN 80, kapitel 34, anges vissa ljudtekniska krav på byggnadsdelar.

Enligt SS 81 73 06 klassas kompletta dörrenheter monterade i vägg i ljudklasser 25, 30 och 35 dB med medelreduktionstal på minst 28, 34 resp. 39 dB. Endast dörrar med särskilda funktionskrav enligt SS 81 73 05 kan ljudklassas.

7.9.3 Inbrottsskydd

I SS 81 73 15 anges fordringar på dörrar på vilka ställs krav på inbrottsskydd. Och i SMS 3075 och 3090 anges fordringar på inbrottsskyddande lås resp. skyddsbleck. Där önskemål om inbrottsskydd finns, markeras detta med ett kryss på dörredovisningsschemat. Pardörrar bör ej väljas vid krav på inbrottsskydd på grund av att kantreglarna ej fyller kraven på säkerhet.

7.9.4 Klämfrihet

Där önskemål om klämfria dörrar finns, t ex i lekskolor och daghem, markeras detta med ett kryss på dörredovisningsschemat. Dörren kan normalt ej brand- eller ljudklassas.

7.9.5 Våtrumsdörr

Med våtrumsdörr avses dörr på vilken extra höga krav ställs på beständighet mot luftfuktighet, t ex i allmänna duschar, badhus m m. SIS lämnar inga anvisningar beträffande utförande och krav. Dörren finns endast hos vissa dörrentillverkare. Tröskel till våtrumsdörr finns enl SS 81 73 25 typ V, se kap, 7.14.2.

7.10 Glasöppning

7.10.1 Standardglasmått

I SS 81 73 05 och 81 73 25 redovisas glasöppningar för innerdörrar av trä, se figur 7:3 och 7:4. Vid pardörrar kan regeldörren utföras som fast parti vilket då anges i anmärkningskolumnen 7.20.

Enligt bilaga 2 redovisas i kodnyckeln de förekommande glasöppningarna. Önskad glasöppning markeras enligt kodförteckningens littera på dörredovisningsschemat. Önskas ett annat utförande på dörrbladet än vad kodnyckeln anvisar, skall dörren ritas upp t ex på ett byggnadsdelsblad eller på ritning och måttsättas, se bilaga 5 och 6.

I Anmärkningskolumnen 7.20 skall dock hänvisning göras.

Huruvida dörrarna skall fabriksglasas eller glasas på byggnadsplatsen beslutas av entreprenören vid upphandling. Klassade dörrar skall dock alltid glasas på fabrik. Av transporttekniska skäl är glasning på byggnadsplatsen ofta att föredra framför övrig glasning. Glaslisternas utformning och material har ej standardiserats. Listernas höjdmått skall dock vara 8 ± 1 mm.

7.10.1.1 Krav på glas i dörr

I SBN 80, kapitel 41, ställs krav på att oskyddat glas i dörr skall vara så beskaffat att det ur säkerhetssynpunkt har tillräcklig styrka.

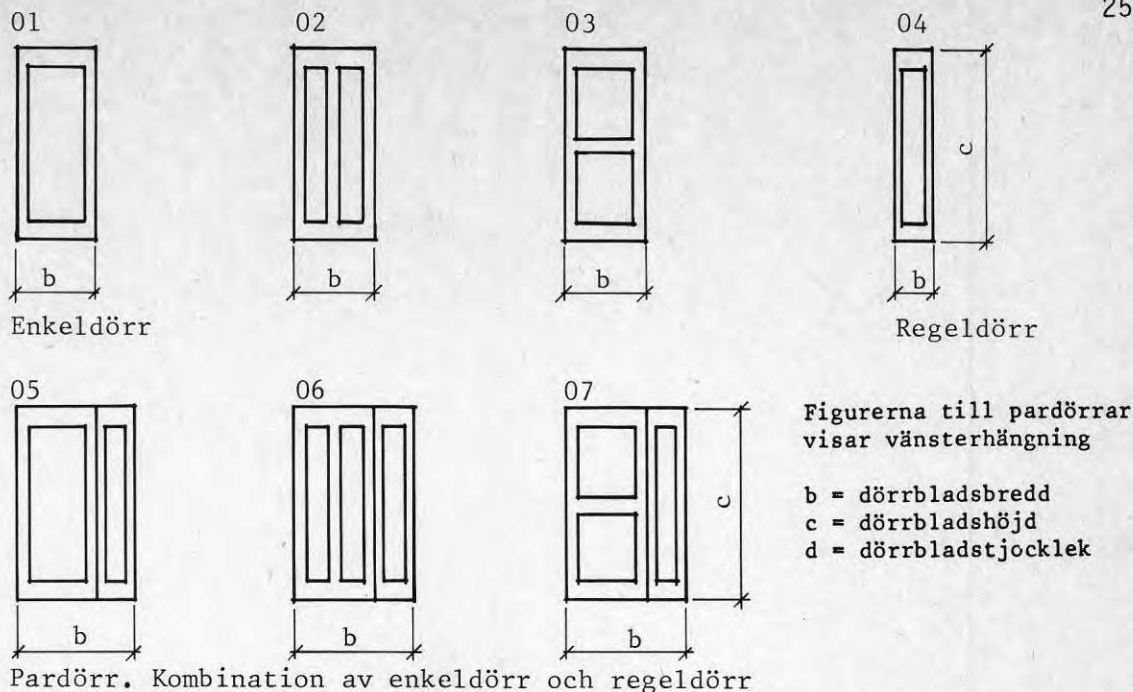
Oskyddade glas i dörrar och fönster, placerade på lägre höjd än 0,80 m resp. 0,60 m över golv, godtas utförda enl a-c, varvid de för planglas angivna godtagna tjocklekarna gäller för en bredd (dagmått) av högst 1,0 m:

- a härdat glas med en tjocklek av 3 mm.
- b planglas med en tjocklek av 5 mm i gemensamhetslokaler i bostadshus där barn kan tänkas uppehålla sig och i lokaler som är avsedda för barntillsyn.
- c planglas (maskinglas, floatglas och spegelglas) med en tjocklek av 4 mm i bostäder och i lokaler i allmänhet.

Måttoleranser för olika glastjocklekar anges i SS 22 44 03 och i SS 22 44 07.

Beträffande Svensk Standard på glas, se SS 22 44 01. Beträffande glas i brandklassade dörrar, se kapitel 7.9.1.

Minsta glastjocklek i mm vid olika mått på glas, enligt AMA 72, kapitel 07 och även RA 78.

Figur 7:3. Innerdörrar av trä med glasöppning. Symmetriska dörrblad enl. SS 81 73 25.

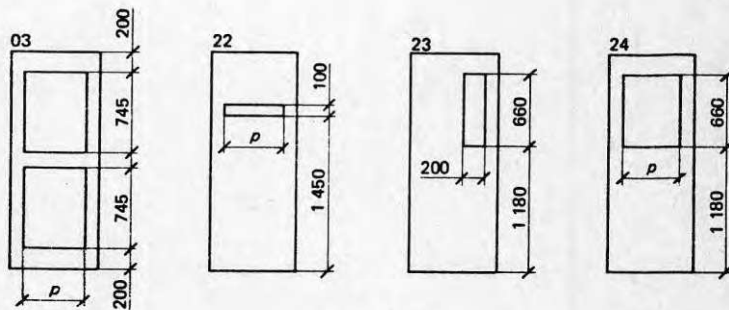
Tabell 7:3. Lätta innerdörrar av trä med glasöppning. Dörrbladsmått enl SS 81 73 25.

Beteckning	Storlek i M BreddxHöjd	Tillverkningsmått			Typ av glasöppning
		b	c	d	
D 8	8 x 21	726			01, 02, 03
D 9 ³⁾	9 x 21	826	2040	40 ²⁾	01, 02, 03
D 13 (par)	13 x 21	826+399 ¹⁾			05, 06, 07
Toleranser		± 1,5			

- 1) Bredd på regeldörr
- 2) Gäller fanerad dörr
- 3) Rullstol kräver dörrbredd enligt D 9

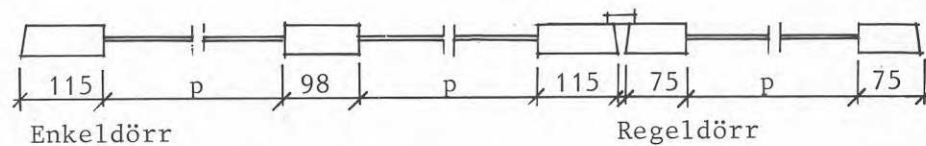
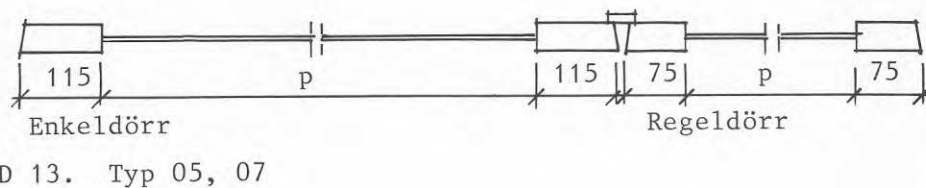
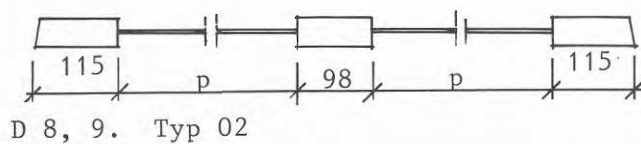
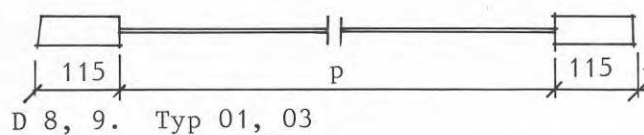
Dörrblad	Glasöppning	Glasfalsbredd p
D 8	22, 23, 24	496
D 9	22, 23, 24	596
D 10	22, 23, 24	696
D 11	22, 23, 24	796
D 12	22, 23, 24	896
D 13	22, 23, 24	996
D 15 (par)	22, 23, 24	696 ¹⁾
D 18 (par)	03	632 ²⁾
D 20 (par)	03	732 ²⁾
Toleranser		± 1,5

- 1) Gäller gångdörren.
- 2) Gäller båda dörrarna.

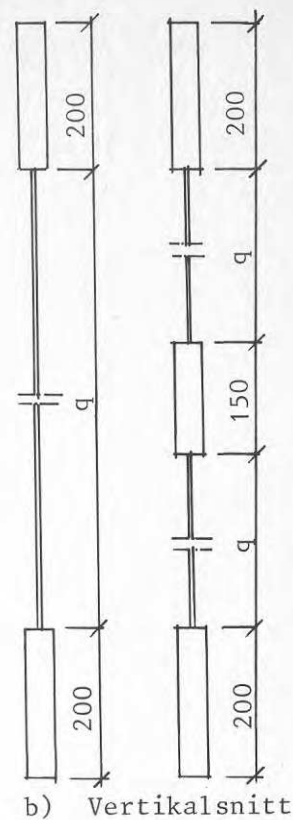

Figur 7:4. Innerdörrar av trä med glas för särskilda funktionskrav, dörrbladsmått enl SS 81 73 05.

Beteckning	Typ	Glasfalsmått			
		Enkeldörr		Regeldörr	
		p	q	p	q
D 8	01	496	1640		
D 9	01	596	1640		
D 8	02	2x198	1640		
D 9	02	2x248	1640		
D 8	03	496	2x 745		
D 9	03	596	2x 745		
D13 (par)	05	596	1640	248	1640
D13 (par)	06	2x249	1640	248	1640
D13 (par)	07	596	2x 745	248	1640
Toleranser		± 1,5			

a) Horizontalsnitt

Figur 7:5. Lätta innerdörrar av trä med glasöppning glasfalsmått enl SS 81 73 25.

7.11 Karmdjup

7.11.1 Grundläggande mått

I SS 81 73 05 respektive SS 81 73 25 redovisas standardmått på karmar av trä. Maximal skillnad mellan väggdjocklek och karmdjup bör inte vara större än 2 mm på var sida då foder av trä används.

I kodnyckeln, bilaga 2, redovisas standardkarmmått enligt SIS (SS), för lätta innerdörrar resp dörrar för särskilda funktionskrav 68, 92, 100 mm. För dörrar med särskilda funktionskrav anges 92 mm som ett minimimått. Önskat karmmått anges med siffror på dörredovisningsschemat.

7.11.2 Smygavtäckning

Vid större skillnad än 2 mm mellan väggdjocklek och karmdjup bör smyg kompletteras med smygavtäckning eller smyglist. Där smygavtäckning skall ingå i dörrleveransen anges detta i anmärkningskolumnen.

7.12 Väggdjocklek

7.12.1 Måttsättning

Väggdjockleken anges med sitt färdiga mått.

7.13 Material - karm

Karmar av trä och plastmantlade karmar är mest förekommande i kontor, bostäder, skolor och barn-daghem. Karm av stål och metall kan förekomma där karmar kan utsättas för mekanisk åverkan, t ex i sjukhus, industrier och lagerlokaler. Vissa tillverkare har speciella påkörningsskydd som komplettering. Val av material i karm markeras med ett kryss på dörredovisningsschemat.

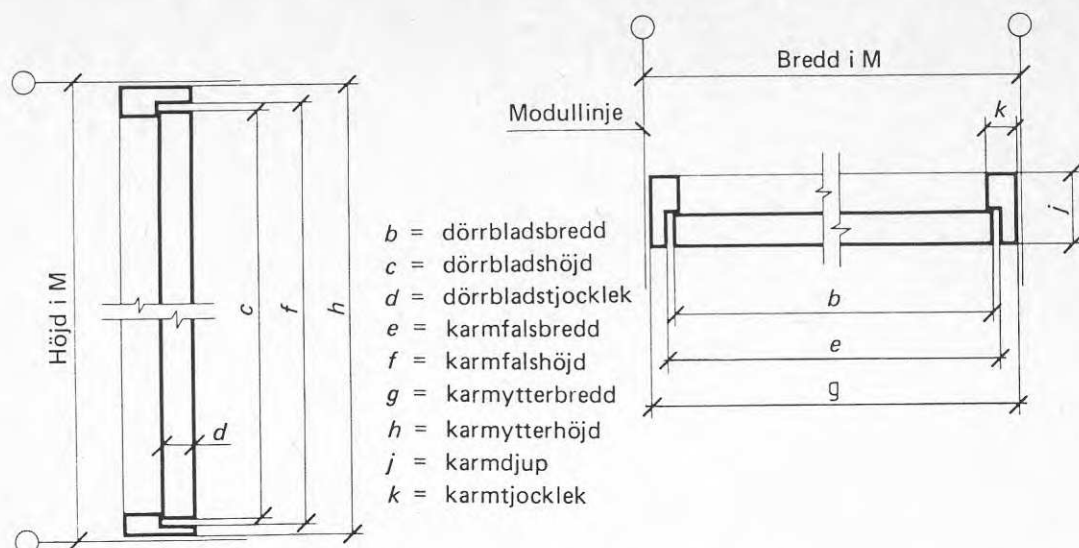
7.13.1 Trä

Karmar av trä utförs enligt SS 81 73 02 och -25.

Där foder av plast skall användas, förses karm med foderspår.

7.13.2 Plast

För plastmantlade karmar gäller samma förutsättningar som anges i kapitel 7.13.1.

Tabell 7:4. Lätta innerdörrar av trä, karmmått enligt SS 81 73 25.

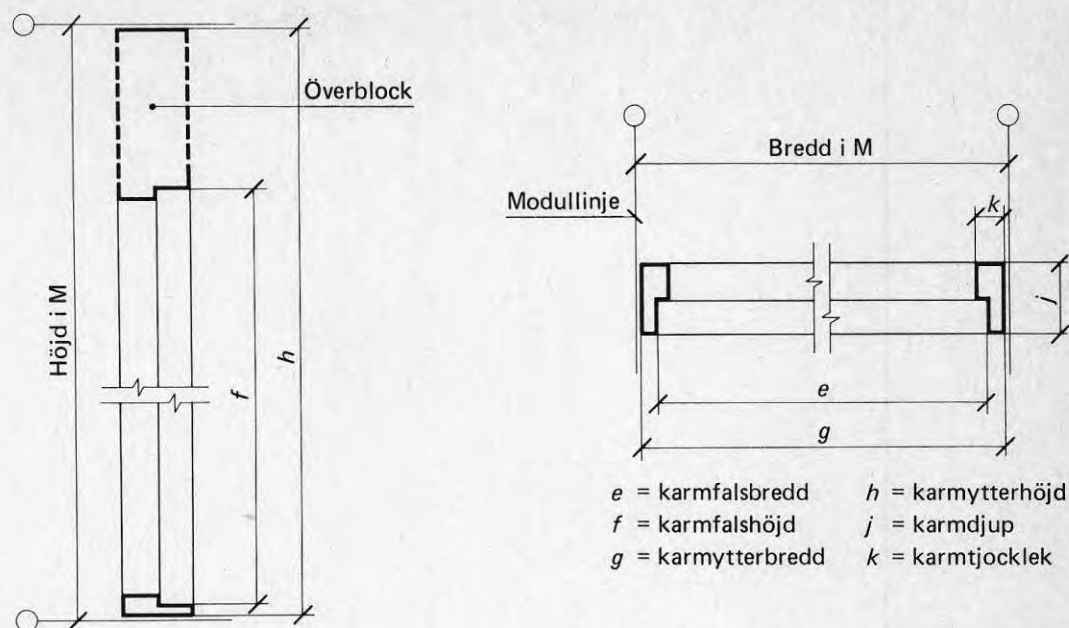
Beteckning	Storlek i M BreddxHöjd	Tillverkningsmått					
		e	f	g	h	j	k
K7	7 x 21	630		690			
K8	8 x 21	730		790		68,	
K9 ¹⁾	9 x 21	830	2045	890	2090	92 el. 100	42
K10	10 x 21	930		990			
K13 (par)	13 x 21	1230		1290			
Toleranser		±1,5	±1,5	±2	±2	±1	±1

1) Rullstolspassage kräver dörrbredd enligt K9.

Tabell 7:5. Innerdörrar av trä för särskilda funktionskrav, karmmått enligt SS 81 73 05.

Beteckning	Storlek i M BreddxHöjd	Tillverkningsmått					
		e	f	g	h	j	k
K8	8 x 21	730		790			
K9 ¹⁾	9 x 21	830		890			
K10	10 x 21	930		990			
K11	11 x 21	1030		1090			
K12	12 x 21	1130	2045	1190	2090	Min 92	42
K13 (par)	13 x 21	1230		1290			
K15 (par)	15 x 21	1430		1490			
K18 (par)	18 x 21	1730		1790			
K20 (par)	20 x 21	1930		1990			
Toleranser		±1,5	±1,5	±2	±2	±1	±1

1) Rullstolspassage kräver dörrbredd enligt K9.

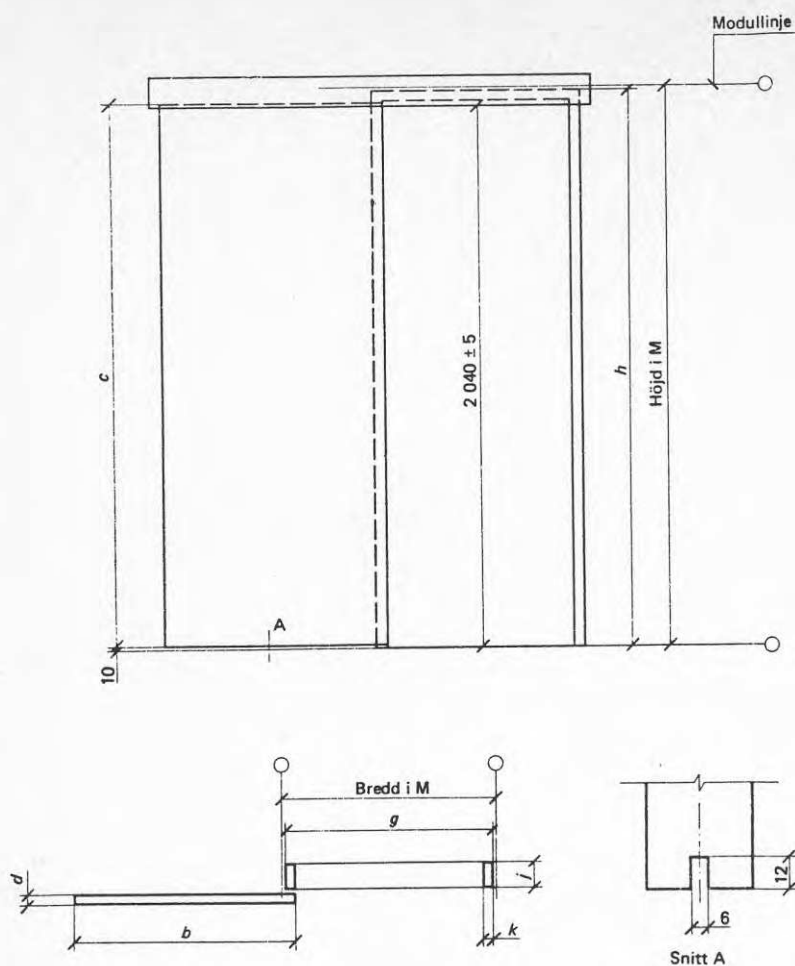

Beteckning	Storlek i M BreddxHöjd	Tillverkningsmått					
		e	f	g	h	j	k
K7	7 x 24	630		690			
K8	8 x 24	730		790			
K9 ¹⁾	9 x 24	830		890			
K10	10 x 24	930		990			
K11	11 x 24	1030		1090			
K12	12 x 24	1130	2045	1190	2380	- ²⁾ 42	
K13	13 x 24	1230		1290			
K15	15 x 24	1430		1490			
K18	18 x 24	1730		1790			
K20	20 x 24	1930		1990			
Toleranser		±1,5	±1,5	±2	±2	±1	±1

1) Rullstolspassage kräver dörrbredd enligt K9.

2) Karmdjupet j är beroende av dörrbladstyp 68, 92 eller 100 mm för dörrblad enl SS 81 73 07.

Figur 7:6. Innerdörrar av trä med karmar för rumshöga dörrenheter enl SS 81 73 07.

- b = dörrbladsbredd
 c = dörrbladshöjd
 d = dörrbladstjocklek
 g = karmytterbredd
 j = karmdjup
 k = karmtjocklek

Beteckning	Storlek i M BreddxHöjd	Tillverkningsmått						
		b	c	d	g	h	j	k
S 8	8x21	826			790			
S 9	9x21	926			890		68,	
S10	10x21	1026	2040	40	990	2090	92 el.	30
S13 (par)	13x21	726+726			1290		100	
S15 (par)	15x21	826+826			1490			
Toleranser		±1,5						

Figur 7:7. Lätta skjutdörrar av trä, Figuren visar enkel vänster skjutdörr i öppet läge enl SS 81 73 11.

7.13.3 Stål och metall

Karmar av stål och metall utförs enl SIS 81 76 05. Standarden anknyter till SS 81 70 52 ("Sidohängda dörrar, Grundläggande mått") och gäller modulanpassade karmar av stål eller annat metalliskt material, avsedda för innerdörrblad enligt SS 81 73 05. Profilerna är anpassade både för ingjutning och för montering i väggöppning.

Karmarna är i första hand avsedda för vägg tjocklekar på 130 och 150 mm.

7.13.3.1 Dörrar för freds användning i skyddsrum

Denna standard gäller dörrar som är avsedda att utgöra komplement till skyddsrumsdörrar och att användas under fredstid. Standarden ger exempel på fast montering.

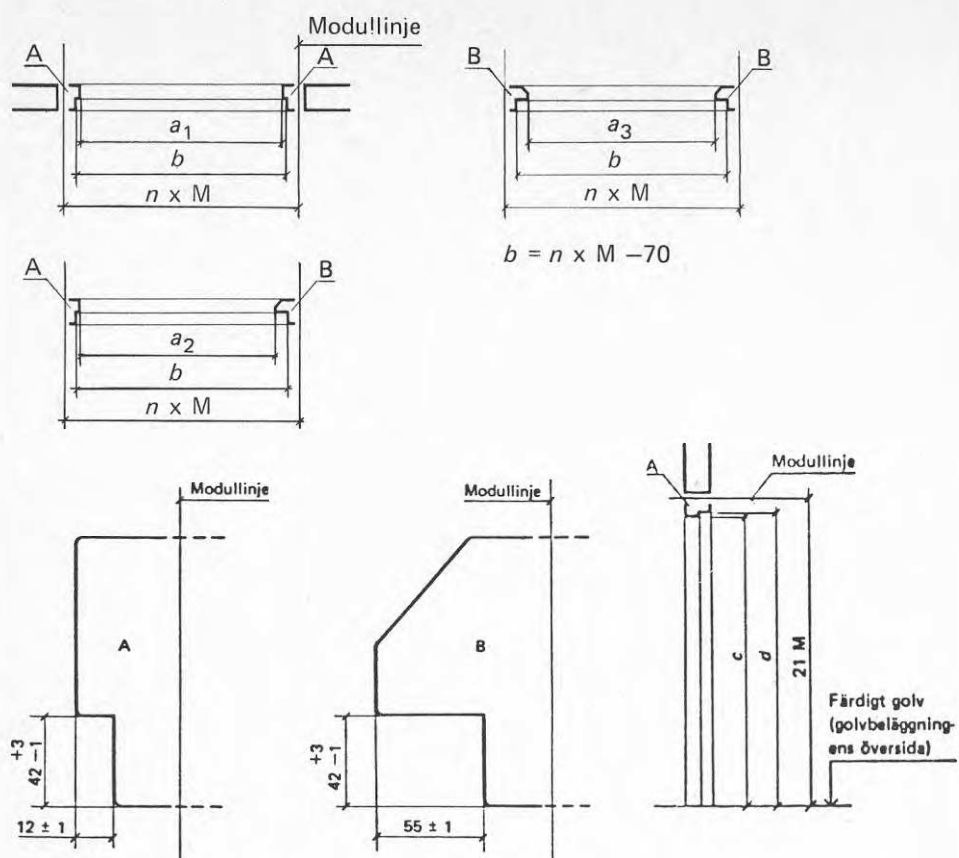
Skyddsrummen används i regel för olika ändamål under fredstid. Då den egentliga skyddsrumsdörren är tung och ohanterlig att använda i dagligt bruk kan den kompletteras med en lättare dörr.

Beroende på skyddsrummets freds användning och därmed följande olika krav på dörren, kan dörrblad med olika funktionsegenskaper komma till användning.

I dörrenheten kan således dörrblad enligt SS 81 73 05, 81 73 25 och 81 76 02 användas.

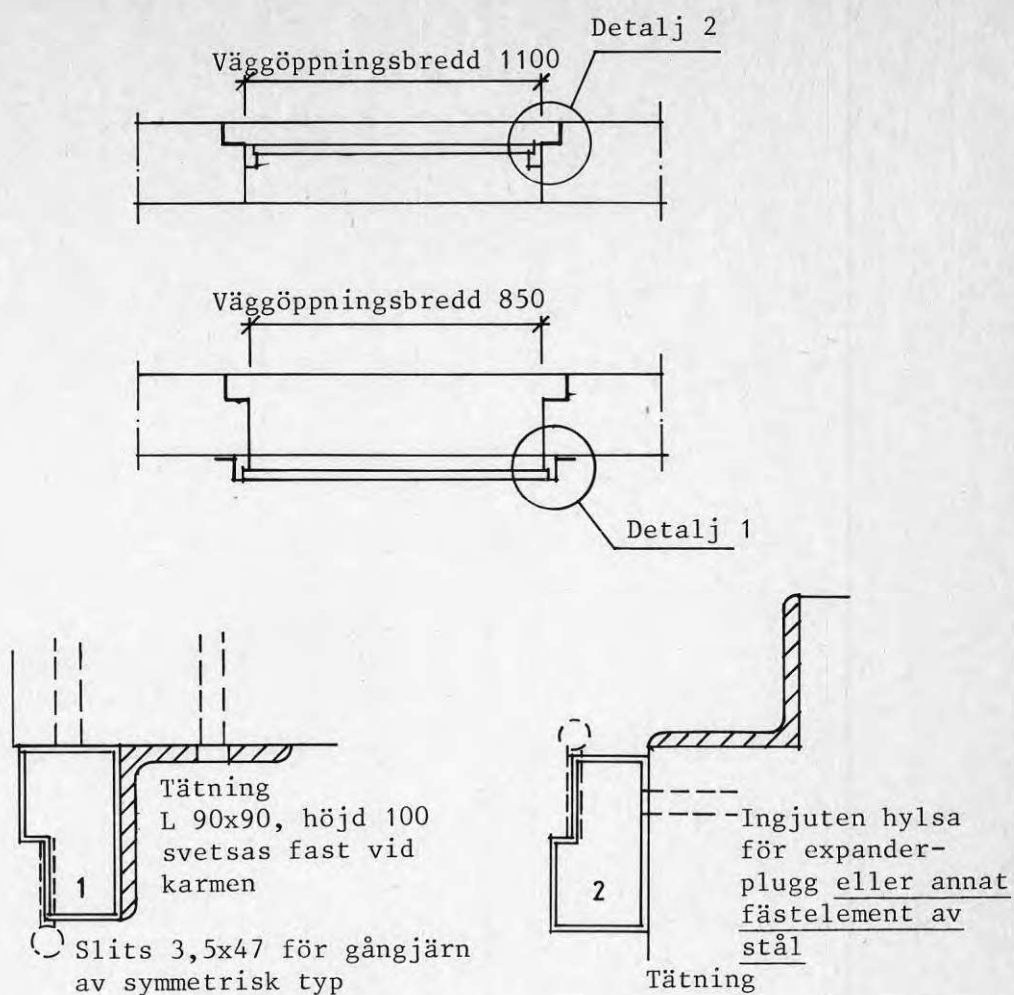
Dörrenheten bygger delvis på befintliga dörrstandarder och kan med sina modulmått ej monteras i skyddsrumsväggens dörröppning utan avses att monteras med karmen på väggens insida runt väggöppningen.

Denna dörrtyp kan endast användas till sådana utrymmen där blott ett fåtal människor samtidigt uppehåller sig under fredstid, t ex cykelstall eller hobbyrum och liknande.

Användning	Storleksbeteckning	Anslutningsmått M	Tillverkningsmått i mm ± 2					
			a_1	a_2	a_3	b	c	d
Enkeldörr	K 8	8 x 21	706	663	-	730		
	K 9	9 x 21	806	763	-	830		
	K 10	10 x 21	906	863	-	930	2048	2060
	K 11	11 x 21	1006	963	-	1030		
	K 12	12 x 21	1106	1063	-	1130		
	K 13	13 x 21	1206	1163	-	1230		
Pardörr	K 15	15 x 21	-	-	1320	1430		
	K 18	18 x 21	-	-	1620	1730	2048	2060
	K 20	20 x 21	-	-	1820	1930		

Figur 7:8. Karmar av stål och metall, tillverkningsmått enl SS 81 76 05.

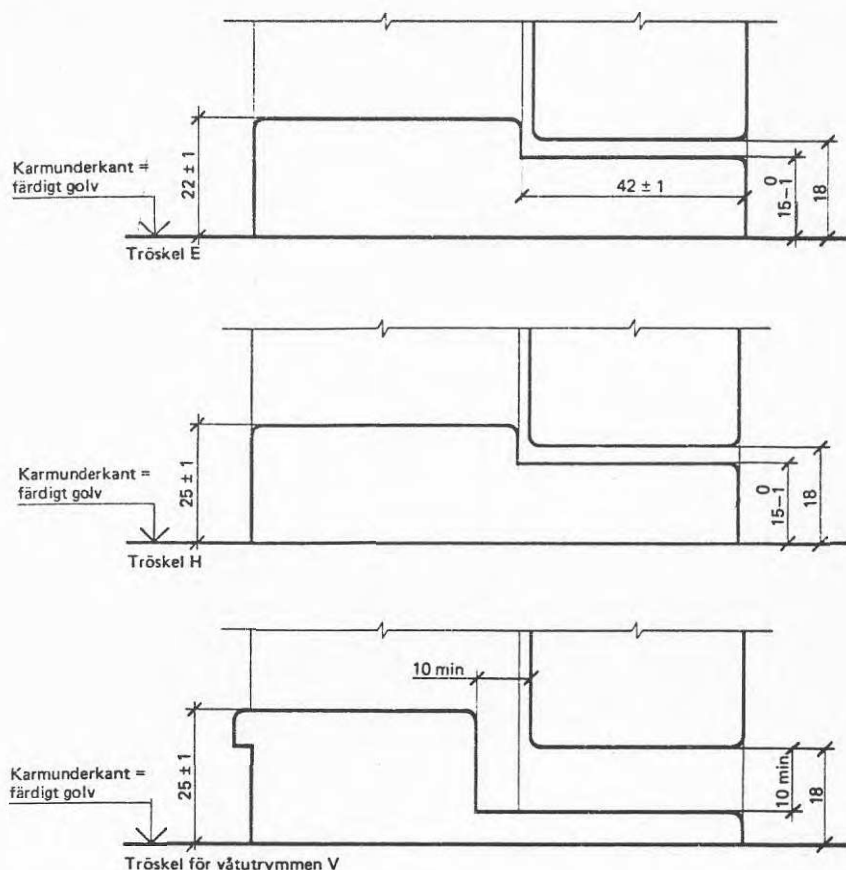
Figur 7:9. Dörrblad med stål- eller metallkarmar för freds- användning i skyddsrum.

7.14 Trösklar

I SS 81 73 05 och SS 81 73 25 redovisas alternativa tröskelutföranden U, E, H, V, B och C. Beteckningen U används där det finns önskemål om tröskellöst utförande. Önskat tröskelutförande markeras med ett kryss i dörredovisningsschemat.

7.14.1 Trösklar av trä

Trösklar av trä utförs i tre falsade alternativ, E, H och V. Alternativet H gäller endast för dörrar med särskilt funktionskrav, t ex dörrar med ljud- och/eller brandkrav.

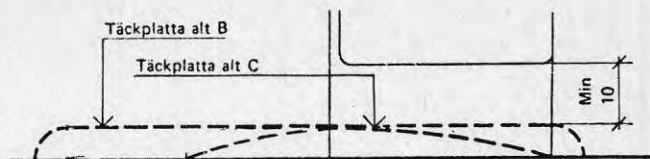
Figur 7:10. Trösklar av trä mot färdigt golv. Alt V och E gäller för lätta innerdörrar av trä enl SS 81 73 25, alt H dörrar för särskilda funktionskrav, t ex ljud- och brandkrav enl SS 81 73 05.

7.14.2 Våtrumströskel

I badrum, tvätttrum, duschutrymmen m m, där krav finns på vattentätt golvsikt, bör våtrumströskel användas enl SS 81 73 25. Trösklarna kan utföras både i plast och trä. Plasttröskel utförs endast av vissa fabriker.

7.14.3 Täckplattor

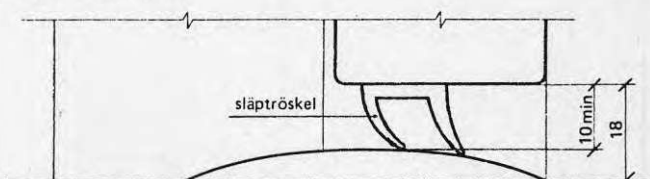
Täckplatta alternativ B och C kan väljas exempelvis där skarv mellan olika golvmaterial förekommer och där i övrigt ingen tröskel önskas. Önskemål om material anges i anmärkningskolumnen.

Figur 7:11. Täckplattor mot färdigt golv enl SS 81 73 05 och SS 81 73 25.

7.14.4 Släptröskel

Vid krav på tätning mot golv kan dörrblad förses med släptröskel i kombination med täckplatta enligt SS 81 73 05.

Figur 7:12. Släptröskel. enl SS 81 73 05.

7.15 Ventilation

SIS lämnar ej några direktiv beträffande utformning av ventilation genom dörrset. I SBN 80, kapitel 36:42, lämnas endast anvisning att ventilationsdon mellan sovrum och vardagsrum, kök eller hall skall utföras ljusstätt. Detta gäller dock endast överkantsventilation.

Ventilation genom dörrset sker antingen genom dörrrens under- eller överkant.

För dörrar försedda med foder av plast kan ventilation för vissa fabrikat ske genom ventilerade foder i överkant. Ljudklassade dörrset kan ej ventileras. Brandklassade dörrar i B15, F15 kan förses med maximalt 10 mm springa i underkant.

Önskat ventilationsalternativ markeras med ett kryss i dörredovisningsschemat.

7.16 Foder

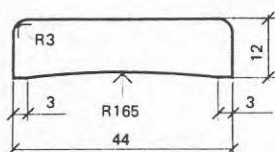
Foder för dörr kan utföras i trä eller plast. Önskat utförande markeras med ett kryss.

7.16.1 Foder av trä

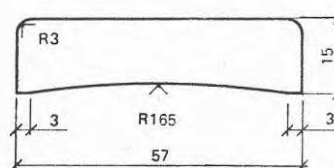
SS 23 28 12 redovisar olika typer av foderlister av trä. Beträffande kvalitet gäller SS 23 28 11.

Önskad fodertyp anges med fodrets nummer enligt SIS, t ex foderlist 15/52 + överstycke 12/52 på särskild plats i föreskriftstexten.

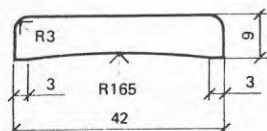
När foder inte geras bör överstycket, som placeras mellan sidostyckena, vara 3 mm tunnare än dessa.

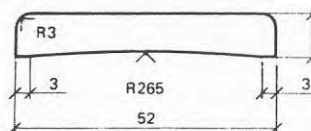
Foderlist 12/44

Foderlist 15/57

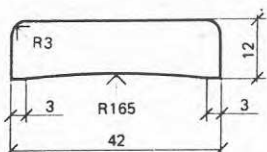

Ytbehandlad foderlist 9/42

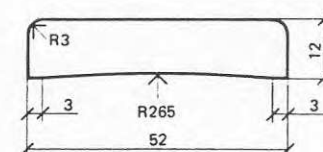
Ytbehandlad foderlist 9/52

Foderlisterna 9/42 och 9/52 bör inte användas som sidstycke på betongväggar.

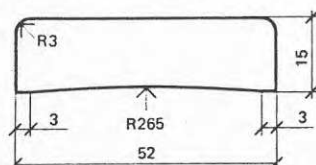

Ytbehandlad foderlist 12/42

Ytbehandlad foderlist 12/42

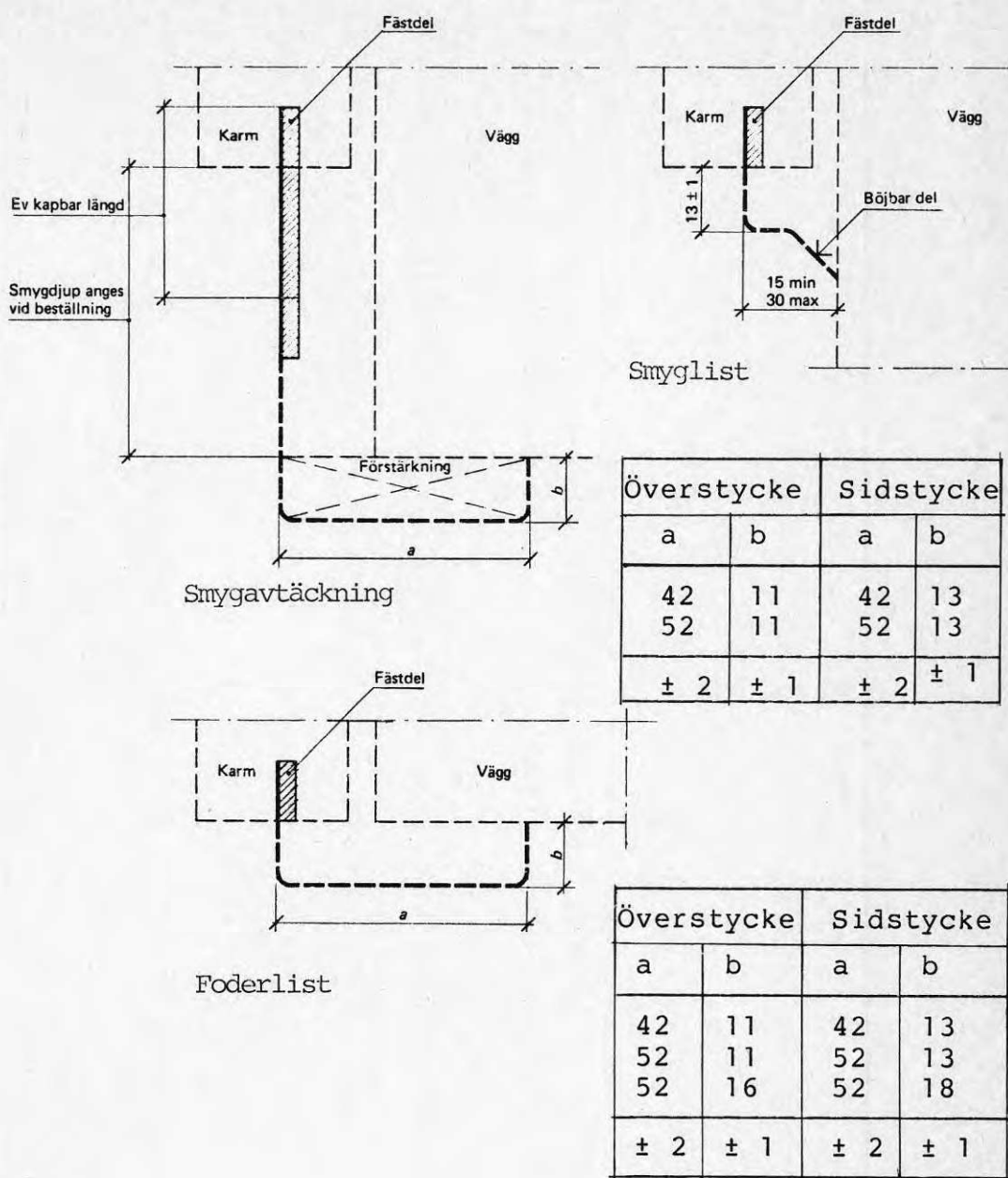
Ytbehandlad foderlist 12/52

Ytbehandlad foderlist 15/52

7.16.2 Foder av plast

SS 36 74 11 anger standard för foder, lister smygavtäckning och smyglister av plast för dörrkarmar av trä och plastmantlade karmar.

Figur 7:15. Foder och smygavtäckning av plast för dörrar av trä enl SS 36 74 11.

Endast huvudmått är standardiserade. Detaljutformningen är valfri, dvs dörrfabrikanterna har sin egen standard. Fästdelen kan utformas fritt inom angivet utrymme och är funktionsmässigt anpassade till foderspår i karm enligt kapitel 7.12.1. Foder skall kunna demonteras och återmonteras.

7.17 Yta/ytbehandling

SIS har ej utarbetat någon nomenklatur för att identifiera ett dörrsets ytbeläggningar eller ytbehandlingar. För industriell målning av byggsvaror, för kvalitet och provning gäller SIS 05 68 11. Vissa fabrikanter inom SNIRI har utarbetat egna system. Dessa betraktas dock av många som väl komplicerade. I rapportens kodnyckel har SNIRIs version systematiserats, så att ytbeläggning kodas enbart med versaler och ytbehandling enbart med siffror. I princip överensstämmer dock systemet med SNIRIs version.

Kodangivelserna redovisas i kodnyckeln enligt bilaga 2. Önskat alternativ markeras enligt kodnyckeln.

Tabell 7.6. Nomenklatur för redovisning av ytbeläggning/ytbehandling.

YTBELÄGGNING

Karm, dörrblad, kantlist, glaslist och foder.

A = Mahogny	N =
B = Bok	O =
C = Björk	P = Abachi
D = Macoré	R = Djup impr furu
E = Ek	S = Sapeli
F = Furu	T = Teak
G = Gabon	U = Bibolo
H = Gran	V = Plastlaminat
J = Koto	x = PVC
K = Ask	Y = Träfiber
L = Limba	Z = Annan ytbel.
M = Meranti	

YTBEHANDLING

Karm, dörrblad, kantlist, glaslist och foder.

1 = olja för ytterdörrar	6 = Industrikarlackning
2 = Målning på arbetsplats	7 = Obehandlad
3 = Lasering på arbetsplats	8 = Grundning
4 = Industritäckmålning	9 = Annan behandling
5 = Industrilasering	10 =

7.17.1 Dörrblad

Dörrblad kan erhållas i ett flertal ytbeläggningar, t ex olika träfanér, PVC-laminerade träfiber m m. Önskad alternativ markeras t ex Y4 = träfiber-yta som skall industritäckmålas.

7.17.2 Kantlist

Kantlist erhålls ej fanerad utan levereras som massivt trä. Önskad kod anges, t ex E6 = Ek som skall industriklarlackas.

7.17.3 Karm

Karm utföres som fullträ i furu, som fanerad eller som plastmantlad. Önskad kod anges, t ex F4 = Furu som skall industritäckmålas.

7.17.4 Foder

Foder utföres i massivt trä, som fanerad eller som plast. Önskad kod anges, t ex F4 = Furu som skall industritäckmålas.

7.18 Beslag

Generellt gäller att beslag väljs enligt aktuellt katalogmaterial. Anges fabrikantens namn på beslag där det finns likvärdigt material, t ex gångjärn eller lås, skall alltid firmanamnet följas av "likvärdigt". Fabrikantens namn kan anges i föreskriftstexten. Betr gångjärn se kapitel 8.

Där fler än ett fabrikat förekommer för samma beslagning, anges det oftast förekommande i föreskriftstexten och resterande i anmärkningskolumnen.

Beslagning såsom cylindrar, trycken, draghandtag m m ingår normalt inte i dörrfabrikanternas leveranser. Det är dock en fördel att uppgifterna finns medtagna på dörredovisningsschemat. Fabrikanternas beteckningar på beslagen anges i respektive kolumn. Problem som nickelallergi bör beaktas vid val av beslag.

7.18.1 Fall/regellås med cylinder

I Svensk Standard SMS 2218 redovisas förekommande benämningar på lås. Endast cylinderlås med fall eller regel eller kombinationer därav skall innefattas under denna rubricering, fig 7.16. Beträffande brandklassade dörrar, se kapitel 7.9.1.

7.18.2 Fall/regellås utan cylinder

I Svensk Standard SMS 2218 redovisas förekommande benämningar på lås. Endast lås utan cylinder med fall eller regel eller kombinationer därav skall innefattas under denna rubricering, se fig 7.16. Beträffande brandklassade dörrar, se kapitel 7.9.1.

Fallås

Fallås med cylinder (med eller utan automatisk förregling)

Fallås med manuell förregling med nyckel eller vred

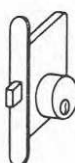
Dubbelfallås med cylinder över trycket och automatisk förregling med eller utan särskild förreglingskolv)

Dubbelfallås med cylinder under trycket och automatisk förregling med eller utan särskild förreglingskolv)

Regellås

Regellås med cylinder

Fallregellås med manuell förregling med nyckel eller vred

Rullregellås

Lås med kopplande kolv (hakregellås)

Lås med kopplande kolv, (hakregellås med dubbla hakar)

Figur 7:16. Förekommande benämningar på fall/regellås (in-sticksås) enl SMS 2218.

7.18.3 Trycken

Fabrikantens beteckning anges i dörredovisningsschemat, se SMS 2903.

7.18.4 Draghandtag och tryckplatta

Fabrikantens beteckning anges i dörredovisningsschemat. I förekommande fall, t ex i fråga om draghandtag för handikapp, skall erforderlig förstärkning utföras i dörrbladet, se SMS 2912.

7.18.5 Täckbrickor och nyckelhålsskyltar

Fabrikantens beteckning anges i dörredovisningsschemat, se SMS 2910 respektive 2911.

7.18.6 Elslutbleck

Elslutbleck installeras där krav finns att låsreglering skall kunna skötas från t ex reception på grund av säkerhetsskäl, för tidsstyrning, för kort eller magnetsystem. Erforderlig förberedelse för dold elkanalisering skall utföras av dörrtillverkaren. Där elslutbleck erfordras anges detta med ett kryss i dörredovisningsschemat.

7.18.7 Dörrstängare

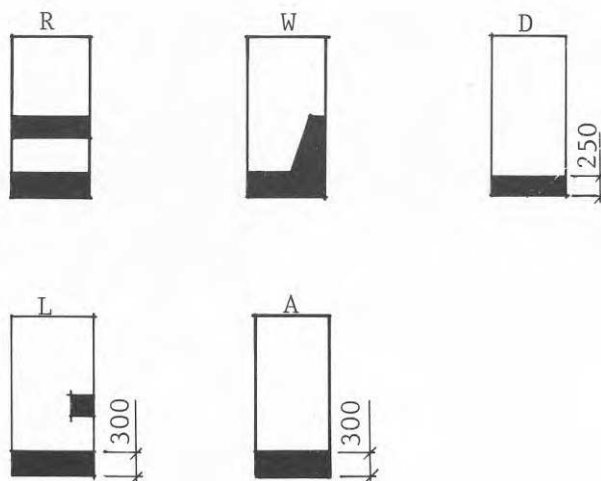
Fabrikantens beteckning anges i dörredovisningsschemat. Svensk Standard SMS 2947 anger tekniska bestämmelser. För vissa brandklassade dörrar krävs enl SBN 80 dörrstängare, se tabell 7:7.

Tabell 7:7. Med dörrblad i tabellen avses innerdörrblad med normal användning. Om någon eller några av de för val av storlek dimensionerande faktorerna dörrbredd, dörrhöjd eller dörrvikt överskrids väljs närmast större dörrstängare. När starkt drag eller andra onormala förhållanden föreligger och när parallellarm erfordras, bör närmast större storlek väljas.

Dörrstängare Storlek	Dörrblad		
	Största bredd	Största höjd	Vikt kg max
2	830	2040	45
3	930	2040	60
4	1030	2040	80
5	1130	2500	110
6	1330	2500	150

7.19 Sparkskydd

I kodnyckeln redovisas en av SNIRI framtagna standard. Önskas andra alternativ ritas dessa upp på ett byggnadsdelsblad eller på ritning med utförd måttsättning enligt bilaga 5 och 6. Hänvisning görs i anmärkningskolumnen. Kodangivelserna redovisas i kodnyckeln. Önskemål om material noteras i anmärkningskolumnen, figur 7:17.

Figur 7:17. Förekommande alternativa spark- och handskyddsplaceringar enl SNIRI.

7.20 Anmärkning

Dörredovisningsschemat kan som tidigare nämnts inte täcka alla önskade kombinationer. Detta gäller speciellt beslagning.

För att få ett hanterligt material att arbeta med kan anmärkningskolumnen utnyttjas. I anmärkningskolumnen är det lämpligt att ta med uppgifter som endast förekommer på enstaka dörrar t ex larm, dörrtillslutare, hänvisningar till måttsatta byggnadsdelsblad m m.

8 GÅNGJÄRN

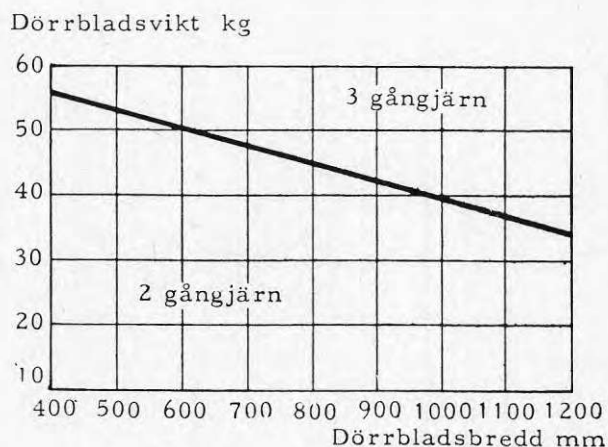
8.1 Antal

Med ledning av dörrbladets vikt och bredd får man ur nedanstående diagram uppgift om antalet gångjärn per dörr enl SIS 38 69 02. Diagrammet avser dörrblad med högst 40 mm tjocklek.

Fabrikanten skall ansvara för att erforderligt antal, typ och placering av gångjärnen följer SIS. Generella anvisningar ges i föreskriftena. Beträffande inbrottsskyddade gångjärn, se kapitel 7.9.3.

För dörrar med en större tjocklek än 40 mm, t ex massiva dörrar (dörrar med särskilda funktionskrav), skall antalet gångjärn per dörr alltid vara 3 stycken.

Tabell 8:1. Antal gångjärn /förhållande till dörrbladsbredd och vikt, för dörrblad med max 40 mm tjocklek.

9 KULÖRREDOVISNINGSSHEMA

9.1 Tillämpning

En vanlig metod att redovisa kulörer är som en del av byggnadsbeskrivningens målningsbeskrivning. För dörrprojektering är detta en både olämplig och ohanterlig metod. Antingen får då entreprenören själv specificera kulörerna eller så sänds aktuella delar av byggnadsbeskrivningen till dörrtillverkaren.

Vid projekt där det finns önskemål om flera olika kulörer blir metoden opraktisk. Där endast en kulör är aktuell behövs ingen särskild kulörbeskrivning, utan kulörerna kan då lämpligtvis redovisas i föreskriftstexten.

För att förenkla hanteringen på byggnadsarbetsplatsen vid beställning och leverans av dörrar bör det vid stora och medelstora projekt upprättas ett dörrplaceringsschema. Schemat skall ge uppgift om dörrlittera och hängning och var dörrarna skall placeras. Det är nödvändigt att projektören upprättar schemat i samråd med entreprenören. Är ej entreprenör utsedd bör schemat ej upprättas. Schemat kan antingen upprättas separat i A4-format eller placeras tillsammans med dörredovisningsschemat på ritning.

10.1 Tillämpning

Beroende på detaljeringsnivån är flera tillämpningar möjliga. Registrering respektive litterering tillämpas lika som 7.1 respektive 7.2. Om dörrplaceringsschemat skall tillämpas t ex på ett butikshus, så kan butikens namn eller littera noteras i kolumnen över antalet dörrar, se bilaga 4.

Entreprenören kan använda dörrplaceringsschemat som beställningsunderlag under entreprenadens gång. Vid t ex ett kontorshusobjekt kan entreprenören beställa dörrarna våningsvis och får på detta sätt en bättre kontinuitet och enklare hantering.

11 DÖRRAR FÖR HANDIKAPPADE

11.1 Normer och krav

Byggnadsstadgan § 42a respektive § 48a samt SBN 80, kapitel 61, 62, 63K och 71, redovisar gällande bestämmelser för olika handikappkrav.

11.1.1 Placering

I SBN 80 godtas 1,30 m djupa trapplan. Där det är nödvändigt att placera dörren framför nedåtgående trapplopp, är detta mått för snålt tilltaget om dörren skall kunna öppnas från rullstol. Ett acceptabelt mått för att kunna utföra denna manöver med minimalt risktagande är ca 2 m, fig 11.1b.

I SBN 80 ges också rådet att utrymmet innanför entrédörr görs 1,3 x 1,3 m. Dessa mått avser entréer till arbetslokaler och allmänna lokaler.

I bostäder bör utrymmet framför entrédörren vara 1,5 x 1,5 m och denna area motsvarar behovet för ett vilplan till en ramp, fig 11.1c.

Dörr i sådan förflyttningssväg, som enligt SBN skall kunna användas av handikappade, skall utformas så att den ger tillräcklig öppning för passage och kan öppnas och stängas från rullstol.

För att uppnå detta, kräver SBN att såväl korridorörrar som öppningar i en sådan förflyttningssväg skall ha ett fritt passagemått av 0,80 m.

Kravet på 0,80 m fritt passagemått medför att dörrar i förflyttningssväg normalt utförs som K10-dörrar.

Till kontorsrum och motsvarande i allmänna lokaler och arbetslokaler godtas dörrar som har en friyta med bredden 0,50 m vid öppningssidan.

Som rumsdörrar godtar SBN K9-dörrar med karmyttermättet 0,9 m.

Planverket påpekar, att de godtagna dörrbredderna förutsätter tunna dörrblad. Om dörrbladen är tjockare, t ex av ljudisolerings skull, kan det erfordras större karmytterbredd för att man skall få ett fritt passagemått på minst 0,80 m.

För att underlätta passage för rullstolsbundna och minska slitaget på dörrkarmarna är det lämpligt att dörrar till undervisningslokaler inte ges en mindre karmytterbredd än 1,0 m.

"Dörr som öppnas mot den inträdande placeras med låssidan minst 500 mm från vinkelvägg o d räknat till karmdag". För toalettrumsdörrar

utrustade med automatiska stängningsanordningar eller tung dörr t ex dörr som är försedd med dörrstängare "ökas ovannämnda mått till 700 mm". Dörrar skall öppnas utåt från toaletterummen. Dörrarna placeras med låssidan minst 200 mm mellan karmdag och vägg, fast inredning, rumsföremål eller annat hinder, fig 11.1a.

Med hänsyn till att rullstol kan komma i kontakt med dörrbladen bör montering av sparkskydd övervägas. Sparkskyddet bör vara minst 300 mm högt, fig 11.1d. Tröskel bör undvikas. Där ljud- eller brandkrav finns får tröskelhöjden max vara 25 mm. Dörrblad eller karmar bör ges en avvikande färg från väggar.

11.1.2 Utrustning

För att lättare kunna stänga slagdörrar till hygienrum bör ett draghandtag finnas på insidan. Draghandtaget bör placeras ca 0,8 m över golv och bör helst löpa horisontellt utefter hela dörrbredden. Om detta inte är möjligt bör draghandtaget placeras ca 0,2 m från gångjärnssidan och vara 0,2-0,3 m långt. För god infästning krävs då i regel en specialförstärkt dörr, fig 11.1d.

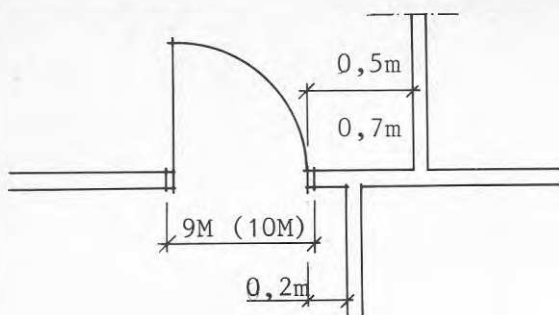
Dörrtrycket bör med tanke på rullstolsbundna inte sitta högre än 1,0 m och helst 0,9 m över golv. Hygienrumsdörrar låses vanligen genom ett vred i anslutning till trycket. Vredet bör vara utformat så att det är lätt att gripa och att vrida runt. Vid vissa beslag sker låsning genom att dörrhandtaget på insidan vrids 90° uppåt.

Ett problem som på senare tid har uppmärksammats är att rörelsehindrade använt horisontella draghandtag som stödhandtag, vilket har förorsakat fallolyckor när dörrbladet svängt undan. Planverket har uppmärksammat problemet, men tillsvidare gäller SBN 80.

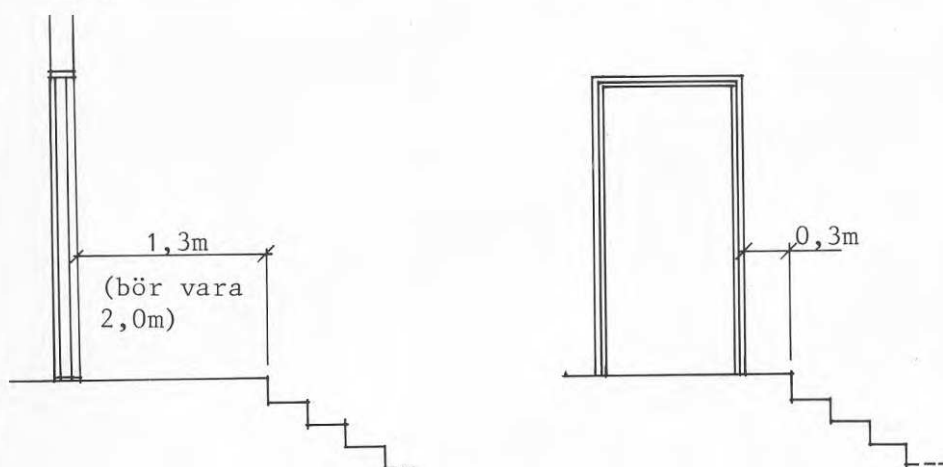
11.1.3 Skyltar, skyltning

För handikapptoaletter skall handikappsymbolen användas för att visa att toaletterummet är handikappanpassat.

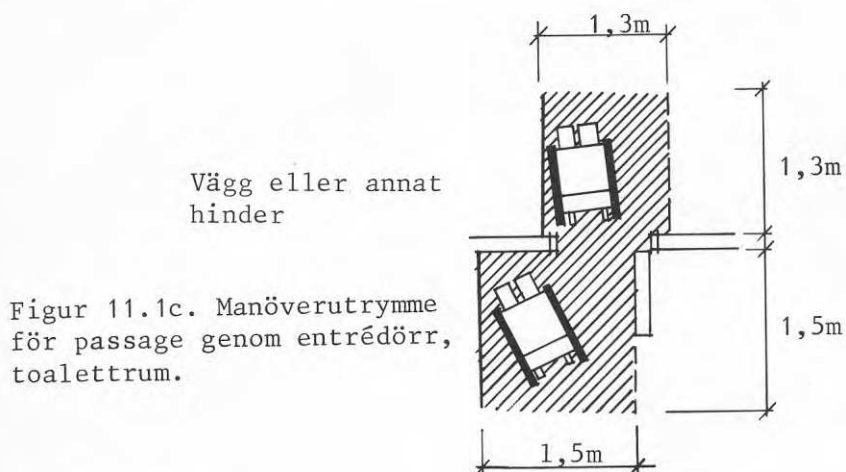
Huvudregel: placering på vägg, vid öppningssida, höjdivtervall 1400 - 1600 mm över golv. Eventuellt kan placering på dörr accepteras.

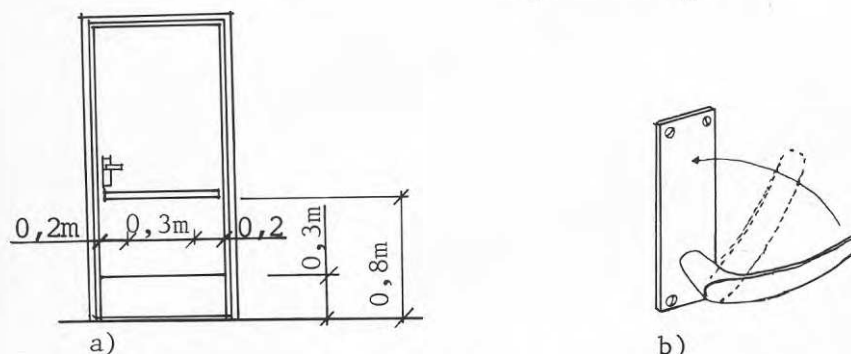
Figur 11.1a. Toalettrumsdörrar för handikappade. Placering av dörrar. Dörren skall alltid öppnas utåt från toalettrummet.

Figur 11.1b. Dörrars placering vid trapplopp.

Figur 11.1c. Manöverutrymme för passage genom entrédörr, toalettrum.

Figur 11.1d. Beslagning av toalettrumsdörr för handikappade, a) draghandtag, b) trycke.

12 YTTERDÖRRAR

12.1 Principiella tillämpningar

Rapporten behandlar enbart innerdörrar av trä. Det finns emellertid Svensk Standard även för ytterdörrar av trä.

Denna standard SS 81 73 10 gäller ytterdörrars mått på karmar till ytterdörrar huvudsakligen av trä, figur 12.1. Beträffande ytterdörrar för lantbruksbyggnader gäller SIS 81 73 09.

Dörredovisningsschemat kan även användas för ytterdörrar. Schemat kompletteras då med extra kolumner för dessa. Samtidigt kompletteras föreskriftstexten med gällande SS-nr, krav på k-värde enl SBN 80, tabell 33:211. Observera att

SBN 80:s krav på täthet gäller även för brevin-kast. Lås och gångjärn samt fästhål i karmar placeras enl SS 81 70 52. Urtag för slutbleck utförs enl SS 81 73 83.

Där speciella arkitektoniska önskemål ställs på ytterdörrars utseende bör fabrikat och typbeteckning anges i anmärkningskolumnen. Alternativt kompletteras dörredovisningsschemat med ritning på dörren.

Där önskemål om ytterdörr blir aktuell bör det anges för vilket ändamål dörren är avsedd: ytterdörr mot det fria, förrådsdörr (där kan lägre k-värde tillåtas), soprumsdörr (där gäller speciella regler för brand och ventilation).

Till ytterdörrar kan även räknas garagedörr (vipport eller slagdörr). I SIS 81 70 54 anges karmyttermått för garagedörrar.

Beteckning	Storlek i M Bredd x Höjd	Tillverkningsmått		
		<i>g</i>	<i>h</i>	<i>j</i>
K 9	9 x 21	890		
K 10 ¹⁾	10 x 21	990		
K 11	11 x 21	1 090	2 085	min 92
K 13	13 x 21	1 290		
K 15 (par)	15 x 21	1 490		
Toleranser		± 5	± 5	

g = karmytterbredd
h = karmytterhöjd
j = karmdjup

1) Rullstolspassage kräver dörrbredden enl K10.

Tabell 12.1. Karmyttermått till ytterdörrar av trä enl SS 81 73 10

13. DATORSTÖD I PROJEKTERING

13.1 Bakgrund/syfte

Den snabba utvecklingen på datorsidan med utrustning som, trots kraftiga förbättringar, bara blir billigare innebär att det blir allt vanligare med s k grafisk databehandling.

Standardiseringen av utförandet av dörrspecifikationer gör, att framställningen av specifikationer kan automatiseras. Det är framförallt uppritningen av slutprodukten, schemat, som kan ske automatiskt med hjälp av dator och ritmaskin.

13.2 Omfattning

Ett system för att rita dörrspecifikationer på basis av det utförda arbetet är väl lämpat för databehandling. Ritningen i sin helhet omfattar följande delar:

- Specifikationsschema med föreskrifter
- Kodnyckel
- Kulörschema
- Placeringsschema

Systemet kan bestå ex. av två program, en indata-del och en ritdel. Ritdelen medger uppritning av specifikationer såväl med som utan dörrdata. Ritdelen medger även att dörrspecifikation ritas antingen som en ritning i A1-format med samtliga delar eller som delritning med valfri del.

13.3 Tillämpning

Både programmet för inmatning av indata och programmet för uppritning är konversativa program, dvs programmen ställer frågor till användaren som denne svarar på. På så sätt är programmen självlärande och användaren behöver endast känna till grundprinciperna för handhavandet av terminalutrustningen.

Framtagandet av specifikation kan inledas med att en "tom" ritning framställs.

På den tomma ritningen ifylles i lugn och ro och för hand de uppgifter om dörrar som är aktuella i ett visst projekt. Det så erhållna indatakonceptet kan därefter med hjälp av indataprogrammet föras in i datorn till en s k databas.

Vid uppritning kan användaren nu referera till denna databas och uppritningsprogrammet ombesörjer då att t ex endast de delar av specifikations-schemat till vilka indata finns i databasen uppritas.

Om ändringar uppträder under projektets gång utförs rättningar i databasen med hjälp av indata-programmet, varefter ny uppritning kan ske.

13.4 Vidareutveckling

Detta system för automatisk uppritning av dörrspecifikationer kan integreras med mer avancerad, s k CAD-teknik (CAD = Computer Aided Design).

Om projektering utförs med hjälp av CAD-system kan ovannämnda databas erhållas som en biprodukt. Indatadelen enligt ovan reduceras därmed till ett minimum.

Databasen kan, förutom ovannämnda användning, även utnyttjas för att ta fram olika slag av sammanställningar.

LITTERATUR

Byggnadslagen och byggnadsstadgan

Svensk byggnorm (SBN 1980)

Svensk standard (SIS) (SS) (SMS)

Hus AMA 72

RA 78

BESLAG			ANMÄRKNINGAR					
FALL/REGEL - CYLINDER	FALL/REGEL - CYLINDER	TRYCKEN	DRAGHANDTAG OCH TRYCKPLATTA	TÅCKBRICKOR OCH NYCKEL- HALSSKYLTAR	ELSLUTBLECK	DRÄR- STÄNGARE	SPARKSKYDD	LITTERERING ENLIGT PLANRITN.
718.1	2440	696		470130				D1
718.2	2440	696		470130				D2
718.3	95657	696	7232 M L=800				A/AB	D3
718.4	5657	696						D4
718.5	1498	696						D5
718.6	1498	696						D6
718.7	1498	696						D7
718.8	1498	696						D8
718.9	1498	696						D9
718.10	1760	696						D10
718.11	760	696						D11
718.12	765	696						D12
718.13	765	696						D13
718.14	765	696						D14
718.15	760	696	xxx					D15
718.16	760	696						D16
718.17	760	696					W/AB	D17
718.18	760	696						D18
718.19	760	696				X		D19
718.20	760	696		470130				D20
718.21	760	696					R/B	D21
718.22	760	696						D22
718.23	760	696						D23
718.24	760	696						D24
718.25	760	696						D25
718.26	760	696						D26
718.27	760	696						D27
718.28	760	696						D28
718.29	760	696						D29
718.30	760	696						D30

FÖRESKRIFTER

Innerdörrar av trä och kompletterande beslagning enl Svensk Standard SIS 817xxx. Med xxx markering avses att samtliga beteckningar i SIS-serien gäller i tillämpliga delar.
Föreskrivna kobeteckningar enl kodnyckel.
Breddmodul avser n x m. Dörrars höjd är 21 M där ej annat anges i anm.
Med lätta innerdörrar avses dörrar enl SS 817325. Med massiva dörrar avses dörrar med särskilda funktionskrav enl SS 817305.
Med massiva trälamelldörrar avses dörrar med extra höga funktionskrav ej SIS-klassad.
Med våtrumsdörr avses dörr där extra höga krav ställs på beständighet mot luftfuktighet. Ej SIS-klassad.
Falsade trösklar utföres av ek, där ej annat föreskrivs.
Dörrfoder av trä, enl SIS 232812.
Typ nr sidostycke
Typ nr överstycke

Dörrfoder av plast;
Grundläggande mått enl SIS 367411 och i övrigt enl tillverkarens standard.
Ytbehandling;
Täckmålad snickerier enl SIS 056811 p2a2, där ej annat föreskrivs.
Snickerier med genomsynlig behandling klass KB2a2. Trösklar klass KBa1.
Kulör;
Enligt kulörschema.

Glasing;
Klar glas, där ej annat föreskrivs. Klassade dörrar glansas på fabriksrik. Tjocklek enl AMA72 kap 07, RA78 och SBN 80 kap 41:5.
Beslagning;
Dörrar förses med korrosionskyddande gångjärn enl SMS, storlek, antal och läge enl SIS 386902. Gäller endast för dörrblad med högst 40 mm tjocklek. Dörrblad med större tjocklek än 40 mm förses alltid med 3 st gångjärn per dörr, tex massiva dörrar.
Paradörrar förses med infällda korrosionskyddande kantröglar enl SMS, storlek och antal enl tillverkarens standard, där ej annat anges.

Där tveksamhet råder om placering av låscylinder är detta redovisat på planritning.
Vid föreskrivna kompletteringar som dörrstängare, dörrtillslutare, sparkskydd, draghandtag m skall erforderliga förstärkningar av stommen utföras.
Vid val av dörrstängare gäller allmänna tekniska bestämmelser enl SMS 2947.

Vid krav på inbrottskydd skall dörrar förses med av FSAB godkända gångjärn, inbrottskyddande slutbleck samt godkända lås.
Där krav finns på elektriskt styrda beslag som t ex el-slutbleck m m skall erforderlig dold kanalisering utföras av tillverkaren.
Santliga dörrar skall märkas enligt littereringen.

Nedanstående fabrikat skall användas, där ej annat anges.
Lås
Trycke
Draghandtag
Tryckplatta
Nyckelhållsskyltar
Dörrstängare
EI-slutbleck
Sparkskydd
.....
Typ ASSA EF-LIKV.....
Typ ASSA F.....
Typ DE-JONG.....
Typ ASSA.....
Typ ANSCHÖR.....
Typ PLASTLAMINAT PP-40.....
Typ

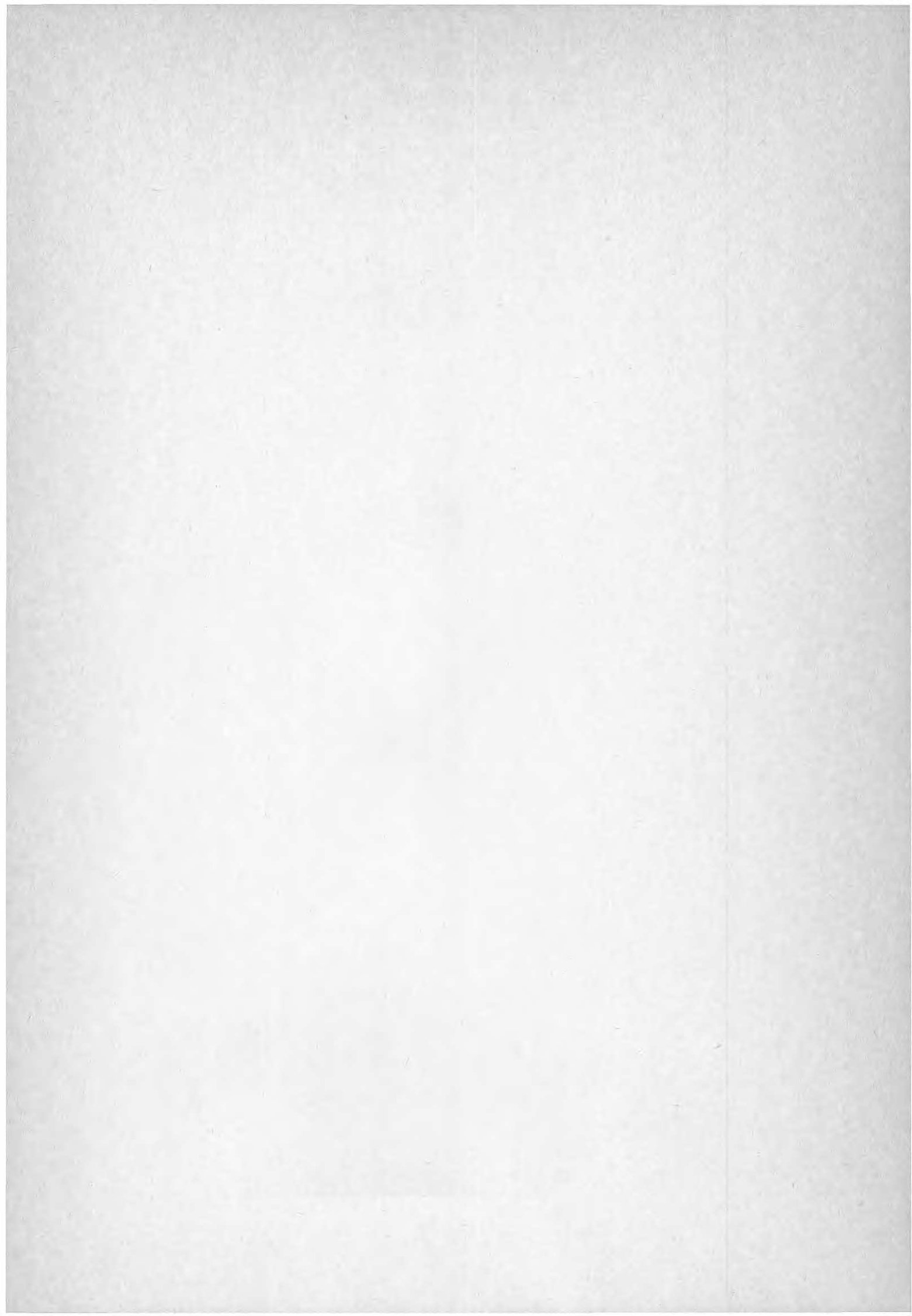
KV. DÖRREN
INNERDÖRRAR AV TRÄ

BOX 5038
102 41 STOCKHOLM
TEL. 08-22 85 80

ARBETSNUMMER
C 4843
REG
STOCKHOLM DEN 81.11.23.

Karm, dörrblad, kantlist, glaslist och foder.

Karm, dörrblad, kantlist, glaslist och foder.

A = Mahogny	N =
B = Bok	O =
C = Björk	P = Abachi
D = Macoré	R = Djup impr. furu
E = Ek	S = Sapeli
F = Furu	T = Teak
G = Gabon	U = Uibolo
H = Gran	V = Plastlaminat
J = Koto	X = PVC
K = Ask	Y = Träfiber
L = Limba	Z = Annan ytbeläggning
M = Merkanti	

1 = Olja
2 = Målning på arbetsplats
3 = Lasering på arbetsplats
4 = Industrimålning
5 = Industrilasering
6 = Industrikarlackning
7 = Obehandlad
8 = Grundning
9 = Annan behandling
10 =

ex. Y/4 = Träfiber, industrimålad

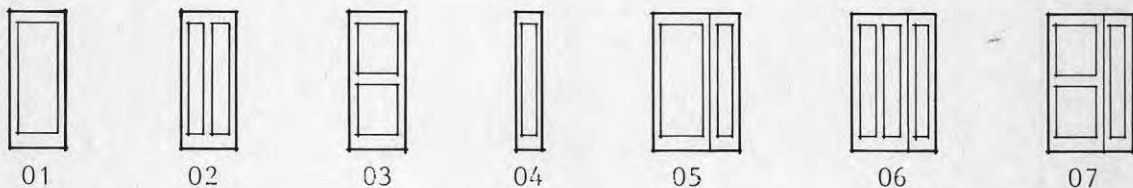
STANDARDKARMDJUP

Trä 68*, 92*, 100*, 116, 118, 130, 142, 150
 Plast 68, 100, 118, 136, 150, 168, 200

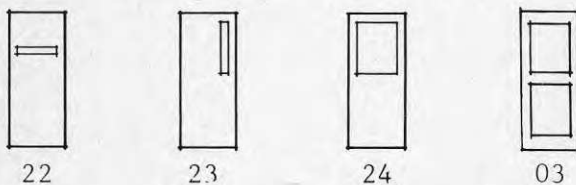
*) SIS standard, övriga: standard hos vissa fabrikat.

GLASÖPPNING

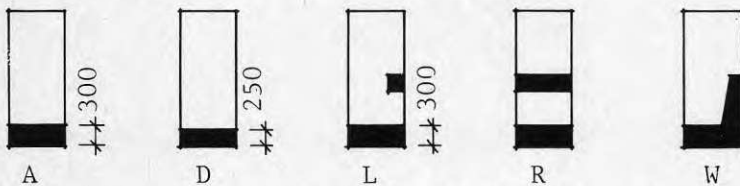
Lätta innerdörrar enl SS 817325

Dörrar med särskilda funktionskrav enl SS 817305

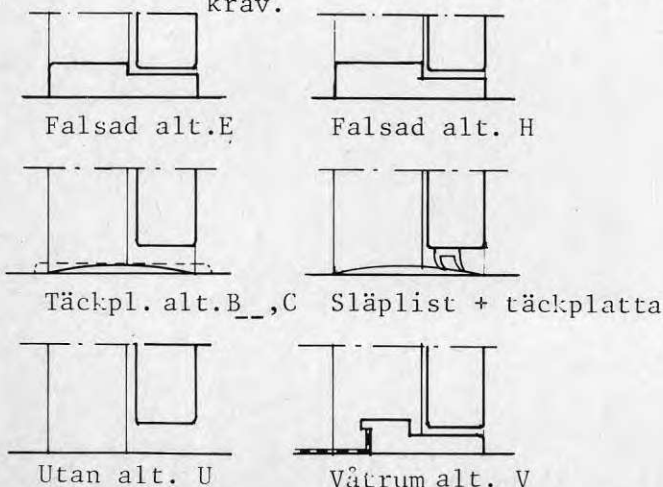
Spark- och handskydd enl SNIRI

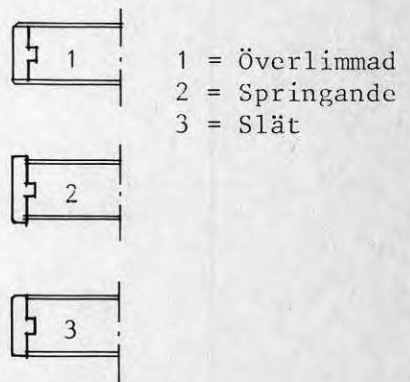
Anvisningar för placering av skydd:

- A = Anslagssida
 Ö = Öppningssida
 ex. D/AÖ = Placering på bägge sidor

TRÖSKLAR enl. SS 817305, SS 817325, alt H resp alt släplist + täckplatta gäller endast för dörrar med särsk. funktionskrav.

KANTLISTER

- 1 = Överlimmad
 2 = Springande
 3 = Slät

REGISTRERING	LITTERERING ENL. PLANRITN	DÖRRPLACERINGSSCHEMA																	
		KV. DÖRREN										INNERDÖRRAR AV TRÄ							
		LOKAL LITT.																	
		A		B		C		D											
V	H	V	H	V	H	V	H	V	H	V	H	V	H	V	H	V	H		
D1	4	2	4	3	2	4	6	3											
D2	2	3	1	4	2	3	1	2											
D3	4	1	4	2	2	-	1	-											
D4	2	-	2	2	2	2	3	2											
D5	-	-	1	2	2	-	-	-											
D6	2	4	-	-	-	-	-	-											
D7	2	1	1	-	2	1	1	1											
D8	-	1	1	2	-	2	1	1											
D9	2	2	1	3	1	3	1	-1											
D10	-	1	1	2	-	-	-	-											
D11	2	2	-	2	-	1	-	1											
D12	1	-	1	-	3	1	2	1											
D13	-	1	2	2	-	1	2	2											
D14	-	-	-	-	-	1	1	1											
D15	2	-	2	-	-	-	-	-											
D16	-	2	1	2	-	1	-	1											
D17	-	-	-	-	-	1	-	1											
D18	1	-	-	-	-	-	-	-											
D19	-	-	-	-	-	-	1	3											
D20	2	-	-	-	2	-	-	1											
D21	1	-	1	-	1	-	-	-											
D22	1	-	1	-	-	-	-	-											
D23	-	-	-	-	-	1	-	-											
ÖK1		2																	

REGISTRERING	LITTERERING ENLIGT PLANRITN.			ANTAL	BREDMODUL	DÖRRKASS	DÖRRSORT			DÖRRTYP					KANTLI STIUTFOR.	DÖRRKRAV			GLASÖPPNING	KARMDJUP	VÄGGJÖCKLEK		MATERIAL KARM			TRÖSKLAR			VENTILATION		FODER		YTA/YTBHANDLING								
	VANSTER	HÖGER	SUMMA				LÄTT	INNE	MASSIV	MASSIV	TRÄ	PÅSTUDÖRR	ENKELDÖRR	PARDÖRR		SKJUTDÖRR	INREKLD	SKJUTDÖRR			UTANPALLIGG.	SVANGDÖRR	ÖPPN. KARM	BRANDKASS (B)	LJUDKASS (dB)	INBROTTSK.	KLAMFRIHET	VÄTRUMSDÖRR	TRÄ	PLAST	METALL	FALSAD ALT. E	FALSAD ALT. B	TÄCKPLATTA ALT. B	TÄCKPLATTA ALT. C	SLÄPLIST + TÄCKPLATTA	UTAN ALT. U	VÄTRUM ALT. V	ÖVERKANT	UNDERKANT	TRÄ
D1	16	12	28	9	3D	X			X														118	122	X		X									X		Y4	F4	F4	
D2	6	12	18	9	3D	X			X														118	122	X		X								X		Y4	F4	F4		
D3	11	3	14	9	3D	X			X														92	95	X		X								X		Y4	F4	F4		
D4	9	6	15	9	3D	X			X														92	95	X								X			X		Y4	F4	F4	
D5	3	2	5	10	1D		X		X														118	122	X										X		Y4	F4	F4		
D6	2	4	6	8	3D	X			X														118	122	X		X							X		Y4	F4	F4			
D7	6	3	9	8	3D	X			X													02	118	122	X		X								X		Y4	F4	F4		
D8	2	6	8	9	3D	X			X													03	118	122	X				X							X		Y4	F4	F4	
D9	5	9	14	13	3D	X			X													07	118	122	X							X				X		Y4	F4	F4	
D10	1	3	4	9	1D			X	X													118	122	X					X						X		F6	F6	F6		
D11	2	6	8	9	1D	X			X								15						118	122	X							X			X		V	F5	F5		
D12	7	2	9	9	1D	X			X								30	25					118	122	X						X				X		V	F5	F5		
D13	4	6	10	13	1D	X			X								2						118	122	X		X								X		F5	B6	F5	F5	
D14	1	2	3	18	1D	X			X														118	122	X		X									X		V	F5	F5	
D15	4	-	4	8	1D			X	X														118	122	X											X		F7	F7	F7	
D16	1	6	7	10	1D	X					X						2						118	122	X								X			V	B6	F5	F5		
D17	-	2	2	9	1D	X						X					2						118	122	X								X			F5	B6	F5	F5		
D18	1	-	1	8	1D	X			X								1				X		92	95	X								X			V	B6	F5	F5		
D19	1	3	4	10	2B	X			X										30	X			142	145	X				X							T6	T6				
D20	4	1	5	9	3D	X			X														118	122	X				X							X		Y4	F4	F4	
D21	3	-	3	10	1D	X			X											X			118	145	X		X										Y4	F4			
D22	2	-	2	10	1	X			X														118	145	X		X										Y4	F4			
D23	-	1	1	9	1D	X			X												X			118	145	X				X						X		V	B6	F5	F5
Sk1			2	13	D												X						118	122	X				X							X		F4	F4		

YTBELÄGGNING OCH YTA

Karm, dörrblad, kantlist, glaslist och foder.

- A = Mahogny
- B = Bok
- C = Björk
- D = Macoré
- E = Ek
- F = Furu
- G = Gabon
- H = Gran
- J = Koto
- K = Ask
- L = Limba
- M = Merkant
- N =
- O =
- P = Abachi
- R = Djup impr. furu
- S = Sapeli
- T = Teak
- U = Uibolo
- V = Plastlaminat
- X = PVC
- Y = Träfiber
- Z = Annan ytbeläggning

YTBHANDLING

Karm, dörrblad, kantlist, glaslist och foder.

- 1 = Olja
- 2 = Målning på arbetsplats
- 3 = Lasering på arbetsplats
- 4 = Industrimålning
- 5 = Industrilasering
- 6 = Industriklarlackning
- 7 = Obehandlad
- 8 = Grundning
- 9 = Annan behandling
- 10 =

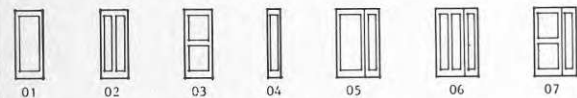
ex. Y/4 = Träfiber, industrimålning

STANDARDKARMDJUP

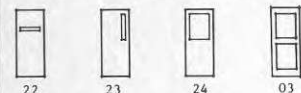
Trä 68*, 92*, 100*, 116, 118, 130, 142, 150
Plast 68, 100, 118, 136, 150, 168, 200
*)SIS standard, övriga: standard hos vissa fabrikat.

GLASÖPPNING

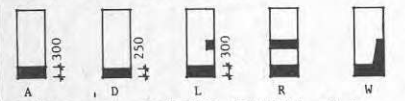
Lätta innerdörrar enl SS 817325

Dörrar med särskilda funktionskrav enl SS 817305

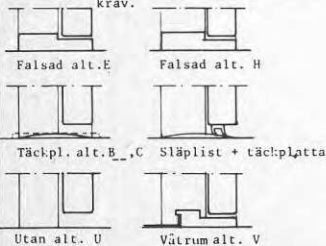

Spark- och handslydd enl SNIRI

TRÖSKLAR

enl. SS 817305, SS 817325, alt H resp alt släplist + täckplatta gäller endast för dörrar med särsk. funktionskrav.

KANTLISTER

- 1 = Överlimmad
- 2 = Springande
- 3 = Slät

REGISTRERING	LITTERERING ENL. PLANRITN.			ANTAL	KULÖRSHEMA				
	VANSTER	HÖGER	SUMMA		DÖRRBLAD	KARM	FODER	GLASLIST	ANM.
D1	16	12	28						
D2	6	12	18						
D3	11	3	14						
D4	9	6	15						
D5	3	2	5						
D6	2	4	6						
D7	6	3	9						
D8	2	6	8						
D9	5	9	14						
D10	1	3	4						
D11	2	6	8						
D12	7	2	9						
D13	4	6	10						
D14	1	2	3						
D15	4	-	4						
D16	1	6	7						
D17	-	2	2						
D18	1	-	1						
D19	1	3	4						
D20	4	1	5						
D21	3	-	3						
D22	2	-	2						
D23	-	1	1						
Sk1			2						

BESLAG							ANMÄRKNING
LÄS CYLINDER	TRYCKEN	DRAGHANDTAG OCH TRYCKPLATTA	TÄCKRILLIKOR OCH NYCKEL-HÅLSKYLTAR	EI-SLUTBLECK	DÖRR-STÄNGARE	SPARKSKYDD	
440	696		470130				D1
	696						D2
440	696		470130				D3
	696						D4
565T		72,327 L=8204				1/10	D5 1/2 MONTERAS 800 Ø.FS HORIZONTELLT
65T	696						D6
498	696						D7
498	696						D8
498	696						D9
	696						D10 1/2 ENL. SKISS NEDAN
	696			X			D11 1/2 EI-SLUTBLECK 14E ÖVERDRÖJNINGSKONTAKT
	696						D12
	696						D13
	696						D14
		xx)					D15 1/2 SE SKISS NEDAN FÖRSES MED FLÄDERGÄNGLÄRN
			1/2				D16 2 ST SKJUTDÖRRSKÅLAR KÖRNISCH OCH UPPHÄNGNINGSBESLAG
						1/10	D17
65T	696						D18
	696			X			D19 1/2 RS 8788 FÖRSES MED DUBBLA CYLINDRAR
440	696		470130				D20 1/2 RUMSHÖG DÖRRENHET 9x24 1/2 GLAS I ÖVERBLOCK
	696					1/8	D21 1/2 RS 8788 FÖRSES MED DUBBLA CYLINDRAR
	696						D22 1/2 DÖRR FÖR FREDSANVÄNDNING I SKYDDSRUM
	696						D23
							061

FÖRESKRIFTER

Innerdörrar av trä och kompletterande beslagning enl Svensk Standard SIS 817xxx. Med xxx markering avses att samtliga beteckningar i SIS-serien gäller i tillämpliga delar.

Föreskrivna kodbeteckningar enl kodnyckel.

Breddmodul avser n x M. Dörrars höjd är 21 M där ej annat anges i anm.

Med lätta innerdörrar avses dörrar enl SS 817325. Med massiva dörrar avses dörrar med särskilda funktionskrav enl SS 817305.

Med massiva trälamelldörrar avses dörrar med extra höga funktionskrav ej SIS-klassad.

Med våtrumsdörr avses dörr där extra höga krav ställs på beständighet mot luftfuktighet. Ej SIS-klassad.

Falsade trösklar utföres av ek, där ej annat föreskrivs.

Dörrfoder av trä, enl SIS 232812.

Typ nr sidostycke ...15/52.....

Typ nr överstycke ...12/52.....

Dörrfoder av plast; Grundläggande mått enl SIS 367411 och i övrigt enl tillverkarens standard.

Ytbehandling; Täckmålad snickerier enl SIS 056811 P2a2, där ej annat föreskrivs. Snickerier med genomsynlig behandling klass KB2a2. Trösklar klass KBa1.

Kulör; Enligt kulörschema.

Glasing; Klarglas, där ej annat föreskrivs. Klassade dörrar glasa på fabrik. Tjocklek enl AMA72 kap 07, RA78 och SBN 80 kap 41:5.

Beslagning; Dörrar förses med korrosionsskyddande gångjärn enl SMS, storlek, antal och läge enl SIS 386902. Gäller endast för dörrblad med högst 40 mm tjocklek. Dörrblad med större tjocklek än 40 mm förses alltid med 3 st gångjärn per dörr, tex massiva dörrar.

Pardörrar förses med infällda korrosionsskyddande kantreglar enl SMS, storlek och antal enl tillverkarens standard, där ej annat anges.

Där tveksamhet råder om placering av låscylinder är detta redovisat på planritning.

Vid föreskrivna kompletteringar som dörrstängare, dörrtillslutare, sparkskydd, draghandtag m m skall erforderliga förstärkningar av stommen utföras.

Vid val av dörrstängare gäller allmänna tekniska bestämmelser enl SMS 2947.

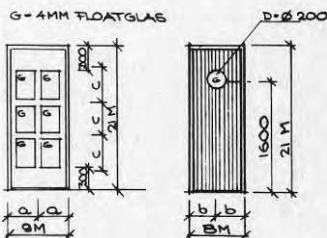
Vid krav på inbrottskydd skall dörrar förSES med av FSAB godkända gångjärn, inbrottskyddande slutbleck samt godkända lås.

Där krav finns på elektriskt styrda beslag som t ex el-slutbleck m m skall erforderlig dold kanalisering utföras av tillverkaren.

Samtliga dörrar skall märkas enligt littereringen.

Nedanstående fabrikat skall användas, där ej annat anges.

Lås	Typ ASSA... H.L.K.Y.
Trycke	Typ ASSA
Draghandtag	Typ SF. JONG.
Tryckplatta	Typ
Nyckelhålsskyltar	Typ ASSA
Dörrstängare	Typ ANCHOR TOP.
EI-slutbleck	Typ PLAST LAMINAT. PP. 40.
Sparkskydd	Typ
.....	Typ
.....	Typ

D10

ANM. YTEKURT AV KONIVSKUREN FURU

D15

ANM. FURUPANEL TYP 5 ENL SIS 23 2813. TRYCKPLATTA OCH DRAG-KNOPP AV FURU

REGISTRERING LITTERERING ENL. PLANRITN	DÖRRPLACERINGSSCHEMA															
	A				B				C				D			
	V	H	V	H	V	H	V	H	V	H	V	H	V	H	V	H
D1	4	2	4	3	2	4	6	3								
D2	2	3	1	4	2	3	1	2								
D3	4	1	4	2	2	-	1	-								
D4	2	-	2	2	2	2	3	2								
D5	-	-	1	2	2	-	-	-								
D6	2	4	-	-	-	-	-	-								
D7	2	1	1	-	2	1	1	1								
D8	-	1	1	2	-	2	1	1								
D9	2	2	1	3	1	3	1	1								
D10	-	1	1	2	-	-	-	-								
D11	2	2	-	2	-	1	-	1								
D12	1	-	1	-	3	1	2	1								
D13	-	1	2	2	-	1	2	2								
D14	-	-	-	-	-	1	1	1								
D15	2	-	2	-	-	-	-	-								
D16	-	2	1	2	-	1	-	1								
D17	-	-	-	-	-	1	-	1								
D18	1	-	-	-	-	-	-	-								
D19	-	-	-	-	-	-	1	3								
D20	2	-	-	-	2	-	-	1								
D21	1	-	1	-	1	-	-	-								
D22	1	-	1	-	-	-	-	-								
D23	-	-	-	-	-	1	-	-								
061	2															

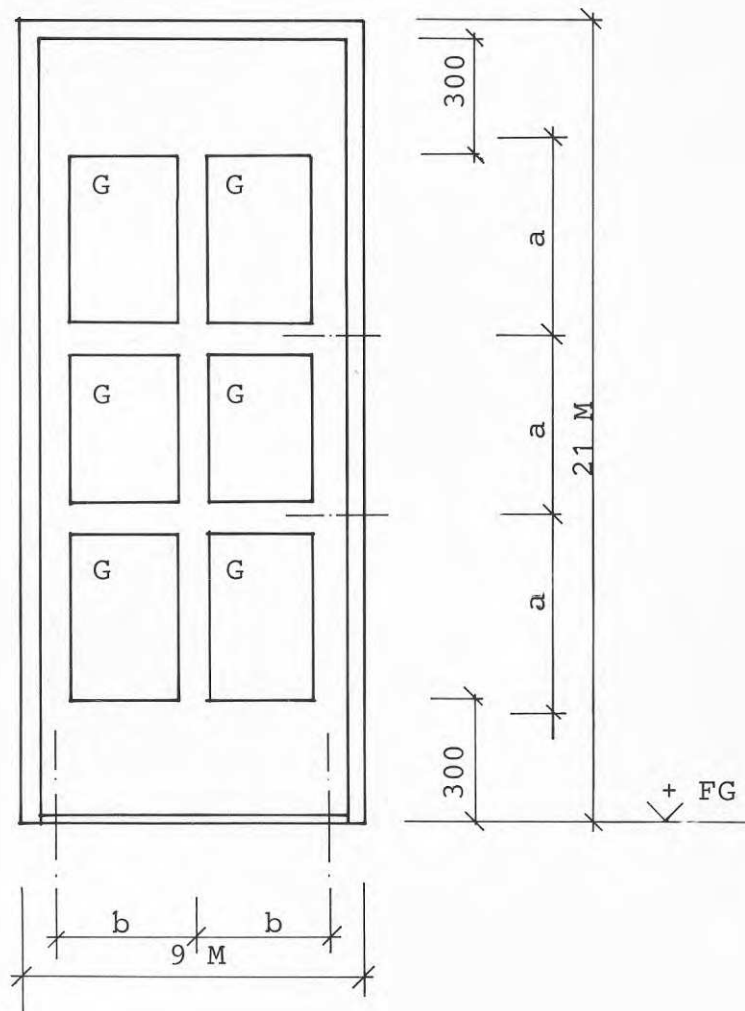
REG | ANT | REGISTRERINGEN AVSER | SIGN | DATUM

<p>VBB</p> <p>BOX 5038, 102 41 STOCKHOLM 5 TELEFON 08-22 86 80</p> <p>UTFAD KONSTR AV GRANSKAD AV ARBETSNUMMER JK HOA C4843</p> <p>STOCKHOLM 1981.11.23.</p>	<p>KV DÖRREN</p> <p>INNERDÖRRAR AV TRÄ</p>
	<p>SKALA 1:50</p> <p>24:301</p>

BYGGNADSELSBLAD

D 10

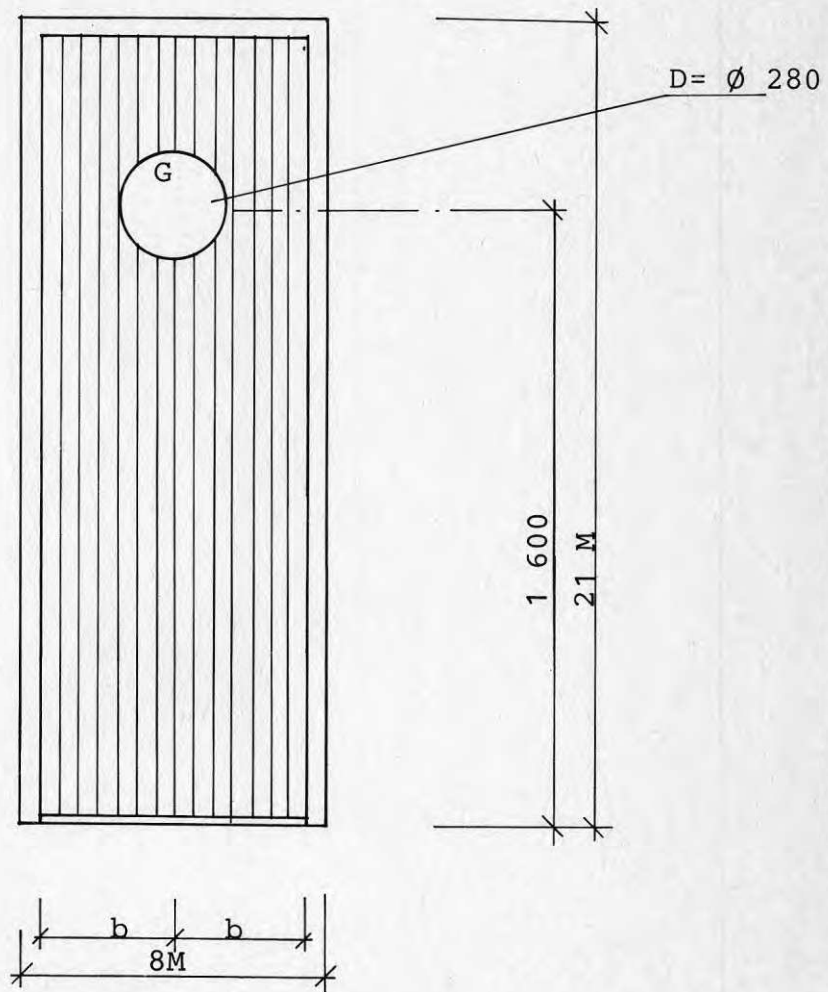
G=GLAS

BYGGNADSDELSBLAD

D15

G=GLAS

**Denna rapport hänför sig till forskningsanslag
771381-5 från Statens råd för byggnadsforskning
till VBB AB, Stockholm.**

Art.nr: 6700558

**Abonnemangsgrupp:
R. Bygandets ekon. och org.**

**Distribution:
Svensk Byggtjänst, Box 7853
103 99 Stockholm**

R58: 1982

ISBN 91-540-3704-2

Statens råd för byggnadsforskning, Stockholm

Cirkapris: 25 kr exkl moms